

મહુવા ગોરક્ષક સભાનો એહેવાલ.

તા. ૩ જુલાઈ સને ૧૮૯૧ થી ને તા. ૩ જુ
જુલાઈ સને ૧૮૯૨ સુધીનો

અને

સભાના નિયમો તથા દિસાગ.

છપાવી પ્રકટ કરનાર

મહુવા ગોરક્ષક સભાની પરવાનગીથી
મંત્રી

દ્વારકાદાસ જગનલાલ દારી.

ગોધવજી રામજી મેહેતા.

મૂળચંદ્ર ત્રીકમ મેહેતા.

અમદાવાદ આર્યોદય પ્રેસ.

સંવત ૧૯૪૮

સને ૧૮૯૨

મહુવા ગોરક્ષક સભાનો એહેવાલ.

તા. ૩ જુલાઈ સને ૧૮૯૨ થી તે તા. ૩ જુલાઈ સને ૧૮૯૨ સુધીનો

અને
સભાના નિયમો તથા હિસાબ.

છપાવી પ્રકટ કરનાર
મહુવા ગોરક્ષક સભાની પરવાનગીથી
મંત્રી

દ્વારકાદાસ જગનલાલ દોશી.

આધવજી રામજી મેહેતા.

મૂળચંદ્ર ત્રીકમ મેહેતા.

અમદાવાદ આર્યોદય પ્રેસ.

સંવત ૧૯૪૮ સને ૧૮૯૨

વસંતતિલિકાવૃત્ત

આરમ્ભયતે ન સ્વલુ વિઘ્ન ભયેન નીચૈઃ
પ્રારમ્ભ્ય વિઘ્ન વિદિતા વિરમન્તિ મેઘયાઃ॥
વિઘ્નેઃ પુનઃપુનરપિ પ્રતિહન્ય માનાઃ
પ્રારમ્ભ્ય ચોત્તમજનાન પરિત્યજન્તિઃ॥

ભાવાર્થ—વિઘ્ન આવી પડશે એવા ભયથી હલકી બુદ્ધિવાળા પુરુષો કોઈ કામનો આરંભજ કરતા નથી, મધ્યમ બુદ્ધિના પુરુષો કામનો આરંભ કરીને વિઘ્ન આવી પડતાંજ તજી દે છે, પણ ઉત્તમ પુરુષો તો ફરી ફરીને વિઘ્ન આવ્યા કરે તો પણ આરંભ કરેલા કામને તજી દેતા નથી.

વાંચો

અગત્યની સુચના.

૧. એવો તો આ જમતુમાં કાઠ મનુષ્ય નહીં હોય કે અન્ન, વસ્ત્ર, દુધ, ધી, દહીંને છાશનો ઉપયોગ કરતો નહીં હોય.
૨. જેઓ તે પદાર્થનો ઉપયોગ કરતા હોય તેઓની તો ખાસ ફરજ છે કે, ગાયમાતાનું યથાશક્તિ પાલણુ, પોષણુ અને સંરક્ષણુ કરી તેના ઉપકારમાંથી બની શક્યા મુજબ છુટવું.
૩. ગાય આદિ પ્રાણિઓનું પોષણુ અને રક્ષણુ કરવુંજ જોઈએ એમ હિંદુ, જૈન, પારસી, મુસલમાન, ઇંગ્રેજ આદિ સર્વ ધર્મનાં શાસ્ત્રો પોકારી પોકારીને કહે છે.
૪. દરેક દેશનો વ્યાપાર, વૃદ્ધિ અને જહોજલાલીનો મૂખ્ય આધાર ખેતીવાડી ઉપરજ છે; ખેતીવાડીનો આધાર બળદો ઉપર છે અને બળદોની ઉત્પત્તિ ગાય માતાથી છે. માટે ગાય માતાનું રક્ષણુ કરવું એ દરેક માણસની પેહેલી ફરજ છે.

ૐ

॥સર્વ શક્તિ મતે જગદિશ્વરાયનમઃ॥

ઉપોદ્ધાત

સામાન્ય રીતે સૃષ્ટિનો એવો નિયમ છે કે કાર્ષપણ કાર્ય કારણ વિના ઉત્પન્ન થતું નથી. તદ્વત આ વિષયને માટે પણ ધણું પ્રયત્ન કરણો પ્રાપ્ત થઇ ચુક્યાં હતાં; પરંતુ અજ્ઞાનાંધકારમાં આવી પડેલા આર્ય તનુજીને તે અદ્રશ્ય હોવાથી આ વિષયનું આવશ્યકન કાર્ષણે કર્યું નહોતું, પણ ‘અસ્ત’ અને ‘ઉદય’ સૃષ્ટિનો અત્યંત નિયમ હોવાથી આખરે આર્ય લોકોના ઉદયલાનું શ્રીમદ્ પંડિત દયાનંદ સરસ્વતી સ્વામીજીએ સર્વ સત્ય વિધાનો શોધ કરી, આર્યોનો ‘અસ્ત’ થવાના કારણો અને પાછો ‘ઉદય’ થવા માટે કરવાના કાર્યોનો બહુ ગારીઠીથી તપાસ કરતાં, બીજાં કેટલાક કારણો પૈકી દેશને પાછો સધન કરવાનું અને આરોગ્ય સ્થિતિમાં લાવવાનું મુખ્ય કારણ ‘ગોરક્ષણ કરવાની આવશ્યકતા’ સિદ્ધ થયું, અને તેને માટે ગોરક્ષણી સભાઓ તથા ગોશાળાઓ ઠેક ઠેકાણે સ્થાપન કરવા સાદે લોકોને ઉપદેશ કરવાનું કામ સંવત ૧૯૩૮ ની સાલથી પ્રથમ શરૂ કર્યું. અને ‘ગોકરણાનિધિ’ નામનું પુસ્તક પણ સ્વહરતે લખી છપાવી પ્રસિદ્ધિમાં આણ્યું. તે પરથી જોયે જોયે તેનો પ્રસાર થતો ગયો તેમ તેમ લોકોને તેના કારણો સમજતાં ગયાં; અને તેથી જન્મતા જીવનરૂપ એવાં મહોપકારી પ્રાણીઓ (ગાય બળદ વિગેરે)

ના રક્ષણાર્થે સભાઓ અને ગોશાળાઓ સ્થાપન થવા લાગી જેની સંખ્યા આજ સુધીમાં મધ્ય હિંદુસ્થાન તથા પંજાબ વિગેરે પ્રદેશમાં થઈને ૨૨૫) ને આશરે સભાઓ તથા ૧૭૫) ને આશરે ગોશાળાઓ સ્થાપન થઈ ચુકી છે. આ કાંઈ થોડા આનંદની વાત નથી કે આટલી ટુંક મુદતના અરસામાં આટલો બધો ખોટો ફેરફાર થયો. આ ઉપરથીજ સ્પષ્ટ સિદ્ધ થાય છે કે આપણાં ભારત વર્ષનો પાછો ઉદયકાળ ધણોજ સમૃદ્ધ આવી લાગ્યો છે. ઈશ્વર આપણી મનોવાંચના સફળ કરે એવી અંતઃકરણ પૂર્વક પ્રાર્થના છે.

સ્વર્ગનાશી દયાનંદ સરસ્વતીજીની પાછળ પણ તેમનાથી સંસ્કાર પામેલા સ્વામીજી શ્રી પ્રકાશાનંદ સરસ્વતી તથા સ્વામી શ્રી આલારામજી અને પંડિત શ્રી જગતનારાયણજી તથા ઠાકોર નવલસીંહજી વિગેરે બદ્ધ પુરુષોએ પણ આ જન હિતકારી કાર્યનો સર્વને બોધ થના અને તેનો ખોટો વિસ્તારમાં ફેલાવો કરવા માટે વ્યાખ્યાનો અને ઉપદેશજનિત પ્રસ્તુતકોનો પ્રસાર કરવામાં અરા તન મનની લાગણીથી પુરું પ્રયાસ કર્યો છે; અને હજી પણ ક્યેં જાય છે. જેથી આશા બંધાય છે કે ઘણીજ થોડી મુદતમાં આખા ભારત વર્ષમાં આ વિષયનો પ્રસાર થઈ, પરીણામે પ્રત્યેક રાજ્યકર્તાના અનુભવમાં આવશે કે “ગાયોતું રક્ષણ કરવું એ રાજ્યની આબાદીને માટેજ છે” અને તેથી રાજ અને પ્રજા સર્વે સમજી જઈ જોવધ જેવા અતિ નીંદનીય કર્મનો અટકાવ કરશે, એ નિઃસંદેહ છે. આ ધારણાં મનઃ કલ્પિત નથી; પણ અર્થ શાસ્ત્રના નિયમોને અનુસરતી છે—જુવેા પ્રત્યેક રાજ્યની આબાદી અને જાહોજલાલીનો આધાર મુખ્યત્વે કરીને જમીનમાંથી ઉત્પન્ન થતી પેદાશ ઉપર રહેતો છે, અને તેટલા

ગાટેજ દરેક ધર્મ અને મહાજનનાં પ્રાચીન ગ્રંથકારોએ ગાય બળદ
 વિગેરે ઉત્પાદક પ્રાણીઓનું સંરક્ષણ કરવાનું ધર્મ પુસ્તકોમાં ફર-
 માન કરેલું છે. જે વિષે કોઇને ખાતરી કરવી હોય તો ‘બંદેષુ-
 દાની અર્જ’ ‘હિંદુસ્થાન અને ગાય’ ‘આપને અકળશી’ ‘ધર્મશાની’
 ‘ગોપુકાર’ ‘ગોમહોત્સવ’ ‘ગોવિલાપ’ વિગેરે અનેક નિબંધો અને ગા-
 સિક જોપાન્યાઓ જે કે કલકત્તા, કાશી, પ્રયાગ, લખનૌ, હરીદ્વાર
 વિગેરે સ્થળે છપાઈ પ્રસિદ્ધ થયેલાં છે તે મંગાવીને વાંચી જોવાં;
 તેથી પુરું ખાતરી થશે કે ગાય બળદ વિગેરે ઉત્પાદક પ્રાણીઓથી
 મનુષ્ય માત્રને એક સરખો લાભ મળે છે. એટલુંજ નહીં પણ
 હિન્દુ, મુસલમાન, પારસી, અંગ્રેજ, ખ્રીસ્તી, યાહુદી વિગેરે સર્વે
 કોમના મનુષ્યોનું જીવન પણ તે પ્રાણીઓ ઉપરજ આધાર રાખે
 છે. જીઓ અન્ન, વસ્ત્ર, ધી, દુધ વિગેરે આરોગ્યતા રક્ષક પદાર્થો
 આ પ્રાણીઓની સાહ્યતા શિવાય ઉત્પન્ન થઈ શકે છે ? નહીં. ત્યારે
 શું આ પદાર્થો અમુક ધર્મના લોકોને ઉપયોગી છે અને અમુક
 ધર્મવાળાને નથી એમ કોઈ કહી શકશે ? કહી નહીં. તો હવે સર્વે
 બાઈઓ વિચારો જોઈએ કે ‘એ ઉત્પાદક પ્રાણીઓનું રક્ષણ કરવાની
 અમુકને શીર ફરજ છે’ અને અમુકને ‘શીર નથી’ એવું જોઓ સમ-
 જતા હોય તેઓ કેવળ ભુલજ કરે છે કે ખીન્નું કાંઈ ? અરો એટલુંજ-
 નહીં પણ જોઓ આ વિષય તરફ દુર્લક્ષ રાખે છે તે પોતે પોતાને
 હાથે પોતાનો આત્મઘાત કરે છે એમ સમજવું જોઈએ. ગાટે
 સર્વે સાક્ષર વર્ગ પ્રત્યે આતિ નમ્રતા પૂર્વક વિનંતી છે કે આ સિદ્ધાંત
 સંપૂર્ણ રીતે લક્ષમાં લઈ તથા ઉપર જણાવેલા ગ્રંથોનું અવલોકન
 કરી અર્થાચીન ગ્રંથકારોના મતલબ સીધું લખાણથી અમાનાંધ-

કારમાં ફસાઈ ગયેલા પોતાના સર્વે બાંધુઓને તેથી વાકફ કરી જા-
ગૃત કરવા અને ચેતવવા માટે પૂર્ણ પ્રયાસ કરવો—બાધાઓ હવે
જો આ નિર્દોષ પ્રાણીઓના સંરક્ષણ તરફ ઝાઝો વખત દુર્લભ રા-
ખશે તો ધણીજ થોડી મુદતમાં દેશ પાવગાલ થશે અને અંગ
આરોગ્યતા નાશ પામશે.

જીવો જે સમયે જોવધ નહોતો થતો તે સમયે અનાજ ધીધ
દુધ અને વઝાદિ કેટલાં સરતાં હતાં ? અને સર્વની વ્યવસ્થા કેવી
સુદ્રઢ હતી ? તથા દેશની કેવી આઝાદી હતી ? હવે આજે જીવો
જ્યારથી જોવધ શરૂ થયો, ત્યારથી અન્ન અને ધીધ દુધ વિગેરે મોં-
ધા થવાને લીધે શરીર વ્યવસ્થા કેવી નિસ્તેજ અને નિર્બળ થઈ ગ-
ઈ છે? મનુષ્યો કેટલાં અદ્વાયુષિ થઈ ગયાં છે? જે વિષેનો પુરાવો
માત્ર એટલોજ બસ છે કે મોંઘવારીને લીધે પુરતાં પોષણિક પદાર્થો
જોરાકને માટે નહીં મળી શકવાથી, તેમાં અનેક તરેહની બેળશેળ
થવા લાગી, અને તેથી અંગ આરોગ્યતા નાશ પામી; તે એટલે સુધી
કે સદરહુ કારણથી રોગના ભોગ થઈ પડેલા કેટલાક નિરદોષ મનુ-
ષ્યો ભરજીવોનીમાં પોતાની પાછળ આજે લગભગ એક કરોડને આ-
શરે ૩૦ વર્ષની અંદરની વયની નિર્દોષ અજળાઓને વિધવાપણું સોં-
પી ચાલ્યા ગયા છે !! દેશની નિર્ધનતા વિષેનો પુરાવો જોવો હોય
તે આટલોજ બસ છે કે આજે ભારત વર્ષમાં ૪,૮૭,૯૪,૧૯૫
જૂખના દુઃખથી આપણા બંધુઓ બીખારી થઈ ગયાં છે !! આ શું
થોડા ગજબની વાત છે !! અરે બાઈઓ વિચારો વિચારો અને જા-
મત થઈ હવે ચાંપતા ઉપાયો ન્યાય પુરુષર લેવા માંડો ને નહીં તો
જાણજો જે થોડા કાળ પછી આપણી પણ તેવીજ દશા થશે. !!

અક્ષયત જેઓએ આ વિષયનો અભ્યાસ નથી કર્યો તેઓ આ જગ્યો-
એ પ્રશ્ન કરશે કે “થોડી ઘણી ગાયોનો વધ થાય છે તેથી શું આ-
ટલું બધું તુકશાન દેશને પોંદોંએ છે? આતો કેવળ અતિથ્યોક્તિ
જેતું છે. વિગેરે” આવો તર્ક કરનારાને હુંકામાં એટલુંજ કહેવું જો-
ઈએ કે બાઈથો થોડી ઘણી ગાયોનો વધ નથી થતો પણ આખા
હિન્દુસ્થાનમાં દરવર્ષે ૧,૬૮,૬૯૫ ગાયો ૧૫૭૦૯૫ બળદો અને
૨૬૨૯૦ બેસોનો વધ થાય છે એવું સઘળી મ્યુનિસિપાલિટીના
રીપોર્ટો ઉપરથી નક્કી થયેલું છે. આ શિવાય જોટલા રીપોર્ટમાં
નહી આવતાં હોય તે અને ગાય, બળદ તથા બેસો શિવાય ખીજાં
ઉપયોગી પ્રાણીઓનો વધ થતો હશે તે તો જુદો. આ શું ઉત્પા-
દક પ્રાણીઓની થોડી ખરાબી છે. ? અરે હજી વધારે જુવો કે
એક ગાયના વધથી હિન્દુસ્તાનને રૂ. ૭૧૫૬૦ નું તુકશાન થાય છે,
અથવા ૨૮૬૨૪૦ મનુષ્યોને માટે એક દિવસના ખોરાકની ત્રૂટ પડે
છે તો આવી રીતે ઉપર જણાવેલી સંખ્યામાં ગાય બળદ વિગેરેનો
દર વર્ષે જે વધ થાય છે તેથી આપણને અદૃશ્ય રીતે કેટલું તુકશાન
થતું હશે તેનો વિચાર કરી દ્યો. અરે બાઈઓ આ શું થોડું તુકશાન છે?
ખરેખર અતીશય છે. !! જે આવો કમ વધુ મુદત ચાલુ રહેશે તો
હિન્દુસ્થાનની પ્રજા અને રાજ્ય એ સઘળું નિકૃષ્ઠાવસ્થાએ પોહાય-
શે; તે એટલે સુધી કે ભોદો અન્ન અન્ન કરતાં ગરી જશે !! માટે
બાઈઓ એતોહને ઊંધવાનો સમય નથી. એટલું કહી હવે આ સ-
ભાના સંબંધમાં જે શબ્દ કહી વિષય સમાપ્ત કરીએ છીએ.

ઉપર જણાવેલી સઘળી બાબતો લક્ષમાં લઈ જેમ અનેક સ્થ-
ળે ગૌરક્ષણી સભાઓ અને ગૌશાળાઓ સ્થાપન થઈ છે તેમ અને

પણ એક સભા અને શાળા કેટલાક સદ્યંદરથોના આશ્રમ વડે સ્થાપન થઇ છે. જેમાં ધણાખરા તમામ પ્રતિષ્ઠિત પુરૂષોએ ભાગ લીધો છે એ જોઇ સર્વે કાઇને આનંદ થશે.

આ સભાનો ઉદ્દેશ શું છે, તે આમાં પ્રથમ જણાવેલ મુખ્ય ૧૦ નિયમો વાંચી જોવાથી સહજ વિદિત થશે; તેમજ સભાની વ્યવસ્થા કેવા પ્રકારની છે. તે પણ આમાં જણાવેલા નિયમો જોવાથી વિદિત થશે—તેમજ આ સભા તરફથી અત્યાર સુધીમાં શું શું હોલચાલ થઇ છે તે વીષેનું સંક્ષીપ્ત વૃત્તાંત છે તે લક્ષમાં લેવાથી વીદિત થશે.

મહુવા. ગૌરક્ષક સભા.

તા. ૨૭ જુલાઇ સને ૧૮૯૨

કૃપાકાંક્ષી.

દ્વારકાદાસ છગનલાલ.

ચોધવજી રામજી મેહતા.

મૂળચંદ્ર ત્રિકમ મેહતા.

મંત્રી.

અનુક્રમણિકા.

બાબત.	પાનું.
સભાનો ઓહેવાલ...	૧
ઉત્પત્તિ ...	૧
ઉપજ ...	૨
સભાએ કરેલાં કાર્યો ...	૩
બેઠ અને ગદદ ગાટે ઉપકાર ...	૫
અધિકારી વર્ગ ...	૭
મકર સંક્રાંતિને દિવસે ગળેલી સભાનો વૃતાંત ...	૮
ઉપકાર ...	૧૦
સર્વ નાતના આગેવાનો અને સર્વ જાતના ધંધાદારી—	
ઓ પ્રત્યે વિનતિ ...	૧૧
મૂખ્ય નિયમો ...	૧૨
ઉપનિયમો ...	૧૫
વિશેષ ખુલાસો ...	૧૬
સભાનું બંધારણ ...	૧૮
અધિકારીઓનાં કામની વ્યાખ્યા....	૨૧
વિશેષ નિયમ...	૨૪
હિસાબ પ્રકરણ ...	૨૬
બેઠ પદક ...	૨૬
પેટીઓની પેદાશ ...	૩૭
વાર્ષિક હિસાબ ...	૪૦
કવિતા ...	૪૫

સભાનો એહેવાલ.

ઉત્પત્તિ.

ગોરક્ષણનો વિષય મનુષ્ય ગાત્રના સુખ માટે અતિ અમત્યનો હોવાથી, હિંદુસ્થાનના દરેક પ્રસિદ્ધ શહેરોમાં ધણા દેશહિતકારી પુરુષોએ એ સંબંધીની મ્હોટા પાયા ઉપર દિલ્લ્યાલ કરવા માંડી છે. અને ધણાં શહેરો તથા ગામોમાં તો ગોરક્ષણનો હેતુ પાર પાડ્યા સારૂ સભાઓ અને ગોશાળાઓ પણ સ્થાપન થઈ ચુકી છે. આપણા કાઠિયાવાડમાં પણ ભાવનગરમાં એક મોટી સભા ઉત્પન્ન થઈ છે, અને તે સભાને આંગે તળાજ પાસે હરિપુરામાં એક ગોશાળા પણ બાંધવામાં આવેલી છે. આ શહેરમાં તેવી એક સભા સ્થાપવાના રૂડા ઉદ્દેશથી ભાવનગરની ગોરક્ષક સભાના પ્રમુખ અને વંશપરંપરાના મુરબ્બી સભાસદ દેશાઈ શંકરપ્રસાદ હરિપ્રસાદની ઇચ્છાથી તે સભાના ઉત્સાહી મંત્રી વકીલ દયાળજી કરશનજીએ તા. ૩-૪-૯૧ ના રોજે આંહી આવી એક મોટા મેળાવડા એકઠો કર્યો. જેમાં ધણા પ્રતિષ્ઠિત વ્યાપારીઓ, વકીલો, અને બીજા ધણા આગ્રહદાર સંધાદારીઓ વગેરે મળીને આશરે ૫૦૦ સદ્ગૃહસ્થો એકઠા થયા હતા. આ પ્રસંગે રા. રા. દયાળજી કરશનજીએ ગોરક્ષાનો હેતુ, જરૂરીઆત અને તેથી થતા લાભ વિષે વિવેચન કરી બતાવી સર્વેએ એક સંપથી આ શુભ કામ ઉપાડી લેવા વિનંતિ કરી. ત્યારબાદ બીજા બહુસંખ્યો પણ સમયાનુસાર કેટલુંએક બોલ્યા. જે સંબંધની અસર પહોંચી સારી થઈ અને મહુવામાં ગોરક્ષકના કાર્યનો આરંભ થયો. આ સભાના કામમાં તન મન ધનથી ભાગ લેનારા અને ઉ-

રસાહી મંત્રીઓ મીંઠ ઓધવછ રાગછ અને મીંઠ દારકાદાસ છગન-
લાલના પશુ પ્રયત્નથી સભાનું કામ આગળ ચાલ્યું. ગામમાં કેટલેક
ઠેકાણે પૈસા એકઠા કરવાની પેટીઓ મુકવામાં આવી તથા બીજી હ-
રેક રીતે ઉપજ વધારવા સારૂ પ્રયત્ન કરવા માંડ્યો. તેઓએ ઘણા
લોકોને સમજાવી, ઉપદેશ આપી ગોરક્ષાની જરૂરીયાત તથા તેથી
થતા ફાયદા જણાવ્યા અને કેટલાએક ધંધાદારીઓ, પરમાગના લો-
કો તથા અમુક નાતના આગેવાનો સાથે ગોરક્ષાની ઉપજમાં વૃદ્ધિ
થાય તેવા કરારો કર્યા. એ પ્રમાણે આ સભાનું કામ રસ્તે પડ્યું.

ઉપજ.

આ સભાની ઉન્નતિ જોવા ઇચ્છનાર નીચે લખેલા સદ્ગૃહસ્થોએ
નીચે મુજબ કાયમ ગદદ આપવા કમ્પુલ કરેલું છે.

૧ આંહીની દશાશ્રીમાળી જ્ઞાતીના આગેવાનો શેઠ પોપટ મુ-
ળજી, પારેખ દુર્લભદાસ વાલજી વચ્છરાજ, મેહતા ગોપાળજી ભાણુ-
જી અને શેઠ જીવદા મણેશ વગેરે સદ્ગૃહસ્થોએ પ્રયત્ન કરી પોતાની
જ્ઞાતીમાં દરેક લગ્ન પ્રસંગે વરવાળા પાસેથી રૂ૧-૦-૦ તથા કન્યાવાળા
પાસેથી રૂ૦-૮-૦ મળી રૂ૧-૮-૦ ગોશાળાના ખર્ચ માટે
કાયમ લાગાનો કરી આપ્યો છે.

૨ કવિ ડાકટર મીંઠ વિદુલદાસ પરમાણુદાસ પશુ ગકાત વ-
ગેરે ઠેકાણેથી ગદદ કરી આ સભાની ઉપજમાં વૃદ્ધિ કરેછે.

૩ ચીતળીઆ કાનજી ગંગાદાસ અને બીજા ગૃહસ્થો પશુ બેટ
ફૂંડની ગામમાં ફરતી પેટીમાં હમેશાં એ આના મુજબ નાખી સહા-
ય આપેછે.

૪ આ સભાના તરફથી બમસરા, મોઠા ખુટવડા, સેદરડા અને દુધાળા ગામે બેટફુંડની પેટીઓ મુકવામાં આવેલી છે, જેમાં ત્યાંના ભોકોની સારી મેહેનતથી આ સભાને ઠીક મદદ મળે છે.

૫ આંહીના તમામ વકીલો બેટફુંડની એકેક પેટી પોતાની એકીસગાં રાખી ઉપજ વધારવામાં સહાય કરે છે.

૬ ખડ અને સરપણનાં ગાડાં વેચનાર દલાલ ભોકોએ પોતાની ઉપજમાંથી હમેશાં બે આના મુજબ આ સભાને ભેટ આપે છે.

૭ બાપુતી ગાડીનો સોદો કરનાર દલાલો પણ આ સભાને હમેશાં યથાશક્તિ મદદ આપે છે.

૮ એક બેટપેટી એક નોકર રાખી આખા શહેરમાં હમેશાં ફેરવવામાં આવે છે.

૯ આ ગાગના દુકાનદારો હમેશની એક પાઈ મુજબ મણી દર માસે અઢી આના મુજબ સભાને મદદ દાખલ આપે છે.

૧૦ વૈદ ધીરજરાગ કરણાશંકરે પણ એક બેટપેટી પોતાને ત્યાં રાખી ઔષધોપચારમાંથી સારી રીતે મદદ આપે છે.

સભાએ કરેલાં કામો.

સંવત ૧૯૪૭ ની સાલના અશાઢ માસમાં આ શહેરમાં માલણુ નદીના પાણીની મોટી રેલે ફરી વળી હતી. માણસોને નિરાધાર અને મહા દુઃખી દુઃખી કરી મુક્યાં હતાં. તે પ્રસંગે માનવ આદિ દોરોની હાલત બહુજી દયાપાત્ર થઈ પડી હતી. રેલના દુઃખદાયક મારાથી બચાવે દોરના માણીકો પોતે પોતાની અને પોતાનાં કુટુંબની સંભાળ લેવા અશક્ત થઈ પડ્યાં હતાં ત્યાં ગિઆરા

મુખા પ્રાણીઓની ઠાણ સંભાળ એ ? આવા દુઃખને પ્રસંગે આ સં-
ભાના પ્રમુખ અને નગર શેઠ મેનદાસ ત્રાંબક તથા ઉપપ્રમુખ ઇગનલા
સ લવજીભાઈએ ઘણો શ્રમ લઈ એક ફંડ કરી તેમાં રૂ. ૭૦૦-૦-૦
એકઠા કર્યા અને મુખા પ્રાણીઓની સારી રીતે સંભાળ કીધી.

આ પ્રસંગે આ સભાની જુન સીક્ષીકમાંથી પણ મદદ
આપવામાં આવી હતી.

ઝોલુસાલમાં સિંધ, કચ્છ વગેરે ઠેકાણેથી જત લોકો સે-
કડો ગાયો સહિત, ગાયોનું પોષણ કરવા સારૂ અત્રે ઉતરી પડેલા
હતા. તેમની સ્થિતિ ઘણી દુઃખ ભરેલી હતી. ગાયો ઘણી હતી
અને તેમને પેટ પુરતો આશ નહીં મળવાથી તે ઘણી દીન અને
મહા દુઃખી દેખાતી હતી. એ અનાય અને રાંકડી ગાયોને જોઈને
પથ્થર જેવા સખ્ત દીલના પુરૂષનું અંતઃકરણ પણ પીગળ્યા વગર
રહે નહિ એવો તે વખતનો કરણાજનક દેખાવ હતો. એ ગા-
યોની સંખ્યા આશરે એક હજાર જેટલી હશે. તેનું પોષણ કર-
વા જેટલી સભા પાસે પુંજ નહીં હોવાથી આ સભાના અમારા
ગાનવંતા પ્રમુખ અને ઉપપ્રમુખ સાહેબે તથા ખીજ ઘણા પ્રતિ-
ષ્ઠિત સદ્ગૃસ્થોએ આગળના જેવોજ પ્રયત્ન કરી રૂ. ૧૦૦૦-૦-૦
એકઠા કરી સર્વ ગાયોનું સારી રીતે પોષણ કર્યું.

આજ સુધીમાં આ સભાની પુંજમાંથી અસકત એવા વીસ
ગાય બળદોનું રક્ષણ અને પોષણ કરવામાં આવ્યું છે.

આ રિપોર્ટ તૈયાર થયો તે વખતે ભાવનગર ગૌરક્ષક સભા-
ના મંત્રીજનો એક પત્ર અમને મળ્યો. તેમાં તે સભા તરફથી
તજાજી પાસેના “હરિપુરા ગોશાળા” માં પવાના કાગમાં સહાય અ-

જે અમુક રકમ આપવાની માગણી કરી હતી. જો કે આ સભાની સ્થિતિ એટલી બધી ઉત્તમ નથી અને આ સભાને માટે જે કાંઈ સ્થાયી કામો કરવાનાં છે તેમાંના એકનો અમો અદ્યપિ આરંભ કરી શક્યા નથી છતાં પણ ભાવનગરની સભાની જો માગણી સ્વ-કારવાનું અમોને ઉચિત લાગ્યાથી જો સભાને રૂ. ૫૦-૦-૦ બેટ દા-લ મોકલી દેવામાં આવ્યા.

બેટ અને મદદ માટે ઉપકાર.

મુંબઈ “ગૌરક્ષોપદેશક” મંડળીએ વૈદ હરગોવિંદ કૃત—

“હિંદુસ્થાન અને ગાય” તથા “બંદેષુદાની અરજ” એ નામાના પુસ્તકોની સુગારે ૫૦૦ કોપી ભાવનગર ગૌરક્ષક સભાને બેટ મોકલી, ત્યાંથી જો સભાએ કેટલીક નકલો અમને પણ મોકલી હતી. તે આ માગમાં સદગૃહસ્થ લોકોને વેંહેંચી દેવામાં આવી છે.

“દિલીપાખ્યાન” નામનો એક ઉત્તમ નિર્ગંધ કવિ ભવાનિ-શંકર વિ. નરોત્તમદાસે રચેલો તેની થોડીએક કોપીઓ ભાવનગર સભાએ અમોને મોકલી ઉપકારી કર્યા છે.

સેરડા દરબાર નોંધણુવાઈ હમીરભાઈએ આ સભાને વારંવાર બધી સારી મદદ કરી છે. જ્યાં તેમને ધન્યવાદ આપવામાં આવે છે. જોમાતાની રક્ષા કરવી જો ક્ષત્રીઓનો તો ધર્મજ છે.

આંહીની વીસામીમાળી શાંતિના આગેવાન શ્રીક માંડાભાઈ રાયચંદ, તથા માંડાલાલ આણંદજીએ આ સભાને મદદ કીધી છે તે માટે તેમનો આભાર માનીએ છીએ.

બગસરા નિવાસી રામશ્રીપાળ. હા. કાળીદાસ પ્રાગજી. મેહેતા રામજી કાનજી, જયચંદ પ્રેમજી અને દોશી બાબા હેમચંદ વગેરે સદ્ગૃહસ્થો તથા ખુટવડાના રહિશ દોશી મોતીચંદ આચુંદજી, હીચંદ બાણજી અને દુધાળામાં યત્ન કરી શા. પોલાબાઇ વમળે તે તે મામોમાં બેટ ફંડની પેટીઓ રાખી, ગોરક્ષાની ઉપજમાં વૃદ્ધિ કરવા સાર તન, મન, ધનથી મેહેનત લીધી છે તેથી આ સન્માને તેમનો ઉપકાર માનતા ધણો હર્ષ ઉપજે છે.

સુતાર ઝોધવજી વાલજી તથા બકત હરિ અને કરશને સભાની પેદાશમાં વધારો કરવા સાર લીધેલી મેહેનત ગાટે અમે તેમને શાખાશી આપીએ છીએ.

ઠાઠની લાતીનો ધંધો કરનાર દક્કર ગીલા ઝીણા અને બીજા વેપારીઓ પણ આ શુભકાર્યમાં સારો ભાગ લઈ મદદ આપે છે.

“ધોરાજી સુખોધ સંમ્રદ” નાટક મંડળી આ ગામમાં આવેલી તે વખતે તે મંડળીના મેનેજર મીં. ગુલાબચંદ દેવરાજે પોતાની મંડળીના જે ખેલો કરી તેની ઉપજના રૂ. ૧૩-૦-૦ આ સભાને બેટ આપી અમેને ધણી સારી સહાય કરી છે. તે ખાતે તેમને ધન્યવાદ થટે છે.

“વાંકાનેર વિદ્યા વર્ધક” નાટક મંડળીના મેનેજર મીં. નથુ-રામ મુંદરજીએ પણ પોતાના એક ખેલની પેદાશના રૂ. ૧૫-૦-૦ આ સભાને બેટ દાખલ આપ્યા, ગાટે તેમનો ઉપકાર માનવામાં આવે છે.

આધિકારી વર્ગ.

પ્રમુખ.

રા. રા. મોનદાસ ત્રંગક નગર શેઠ.

ઉપપ્રમુખ.

રા. રા. હગનલાલ લવજીભાઈ દોશી.

રા. રા. પ્રાણુશંકર ગાનશંકર મેહેતા.

રા. રા. વલ્લભદાસ પોપટ શેઠ.

કોષાધ્યક્ષ.

રા. રા. મયુરાદાસ લવજીભાઈ દોશી.

ઉપકોષાધ્યક્ષ.

રા. રા. કુબેરદાસ ચોખણ વકીલ.

ઉપદેશક.

મહંત રામવન ધર્મવન. કવિ.

મંત્રી.

રા. દારકાદાસ હગનલાલ દોશી.

રા. ઓધવજી રામજી મેહેતા.

રા. મુળચંદ ત્રીકમ મેહેતા.

સભાસદો.

રા. રા. ધનજી ગીગાભાઈ વકીલ.

રા. રા. ગણેશચંદ દેવજી. „

રા. રા. હરજીવનદાસ હરિશંકર „

રા. રા. ગાહાશંકર જુઠા.

રા. રા. હશ્વર જ્ઞેશંકર.

રા. રા. નાનજી ગાહાગદ.

રા. રા. ઉગીયાશંકર રેવાશંકર દેશાધ.

રા. રા. નરોત્તમદાસ ગાહજી. મેહેતા.

રા. રા. પીતાંજરદાસ ગોવીંદરામ ત્રવાડી.

રા. રા. રામપ્રસાદ દુર્ગાશંકર દેશાધ.

રા. રા. વિઠ્ઠલદાસ પરમાનેદદાસ.

રા. રા. ગાહાવજી વિ. હરજી.

રા. રા. પીતાંજરદાસ ગીંગાભાઈ.

રા. રા. રામજી વિશ્રામ.

રા. રા. જોડીદાસ ગાવજી શંખવી.

રા. રા. ધીરજરામ કુરુઆશંકર વૈદ.

રા. રા. મોનદાસ જોધવજી મુંગઈ નીવાસી શેઠ ગોકુલદાસ
કલ્યાણજીના આંહીખાતાના ધર્મના દવાખાનાના ડાકટર.

મકરસંક્રાંતિને દિવસે મળેલી સભાનો વૃતાંત.

મકરસંક્રાંતિને શુભ દિવસે ગૌપુજન કરવાની પૂર્વજ્ઞેની ઉત્તમ પ્રણાલિકાનું અનુકરણ કરવું યોગ્ય લાગ્યાથી તા. ૧૨ મી જાનેવારી સને ૧૮૯૨ ના રોજ (મકરસંક્રાંતિને દિવસે) ગામના સર્વ લોકોને નિમંત્રણ કરી એક મોટી સભા ખેલાવવામાં આવી હતી. રથજી ગાહાજનની મોટી ધર્મસાળા હતી અને સભાનો વખત આમ તે પેહેલાં તો સેંકડો ગાયુસો આવી બેઠાં હતાં. શરૂઆતમાં

ઝાપનાથજીના મંદિર પાસે ગામની સર્વે ગાયોને એકઠી કરી વકિલ કુબેરદાસ થોળાજીના પ્રમુખપણા નિચે ધણા ગૃહસ્થોના મેળાવડા સહિત વાજીત્રેના નાદ સાથે ગામમાં થઈને ધર્મશાળામાં આગુવામાં આવી હતી. એ વખતે સભા તરફથી ગાયોને માટે ખોળ, ખડ અને કપાશીયા ધણા મોટા જથ્થામાં લાવી રાખવામાં આવેલા હતા તે નાખવામાં આવ્યા.

સભાના કાગની શરૂઆત થઈ અને શેઠ વચ્છરાજ ત્રંગકને પ્રમુખસ્થાન આપવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે અમરેલી નિવાસી કવી રા. રા. કૃપાશંકરે “ગોરક્ષાજીની આવશ્યકતા” એ વિષય ઉપર અર્થશાસ્ત્રના નિયમોને અનુસરતું એક અસરકારક ભાષણ આપ્યું હતું. તદ્ઉપરાંત રા. દુર્ગાશંકર હરિશંકર, રા. પ્રાણશંકર માનશંકર અને રા. કાળીદાસ રાગજીએ એ વિષયને અનુસરતાં ભાષણો આપ્યાં હતાં.

આ સભાના મંત્રી ગી. ઝોધવજી રાગજીએ સભાને એહેવાલ વાંચી બતાવી હિસાબ રજુ કર્યો હતો, જે સાંભળી તથા તપાસી સભાજનોએ ધણી પ્રસન્નતા બતાવી હતી અને મીંઝ ઝોધવજી રામજીને તેના ઉત્સાહ ભરેલા અચળ ઉદ્દાગ માટે શાઆશી આપી હતી.

ત્યારબાદ સારી ગાયોની પેદાશ વધે, ગાયોનું રક્ષણ સારી રીતે થાય અને લોકોમાં ગાયનું પાલણ કરવાની રીતી સ્પર્દા વધે એવા હેતુથી એકઠી થયેલી ૧૦૦૦ ગાયોમાંથી ઈનામને લાભક ગાયો ચુંટી કાઢવા સાર રા. પ્રાણશંકર માનશંકર મેહેતા, રા. ત્રિતાંબરદાસ ગોવિંદરામ ત્રવાડી, રા. મધુસંદાસ લવજીભાઈ દોશી રા. માહાશંકર જીઠાભાઈ ત્રવાડી અને ભાવનગરવાળા લાલ ગોપાળજી ભવાનિશંકર.

ની એક કમીટી નીમવામાં આવી. જેમણે સારી અદ્દાર માયેને પ-
સંદ કરી તેમને પાડેલા વર્ગ મુજબ પ્રમુખની આગ્રાધી રા. પ્રાણુ-
શંકર માનસંકર મેહેતાએ એક દુકું પણ અસરકારક બાધણુ કરી
ગાયના માલીકાને ઈનામ આપ્યાં. ઘણા ઈનામ લેનાર ગૃહસ્થોએ
ઈનામોવાળી રકમ પાછી તેજ વખતે સભાને ભેટ દાખલ આપી હતી,
જેમનો સમાએ ઉપકાર ગા-યો હતો.

મેળાવડા વખતે એકઠી થયેલી ગાયેને માટે, નેકનામદાર મા-
દારાજ સાહેબ સર તખ્તસિંહજી પ્હાદુરજી. સી. એસ. આઈ. એ
ખડ પણ મોકલાવ્યું હતું. એ માટે અગારા એ દયાળુ દીલના માદારા-
જ સાહેબનો અમે આભાર માનીએ છીએ.

ઉપકાર.

આ સભાના કાર્યમાં અહોનિશ ગદદ કરનાર દોશી મથુરાં-
દાસ લવજીભાઈ, દોશી ત્રીભોવનદાસ ભદવજી, શેઠ વલ્લભદાસ
પોપટ, પારેજી ભગવાનદાસ દુર્લભદાસ, મેહેતા નરોત્તમદાસ માલજી,
મેહેતા ભદવજી જોપાળજી, રા. ઉમીયાશંકર રેવાશંકર, વકિત્રો કુ-
બેરદાસ થોભણ, ગાણેકચંદ દેવજી, ધનજી ગોગાભાઈ, હરજીવનદાસ
હરિશંકર, કુળશંકર ઓધવજી, નાનજી ગાગદ, ધધર જેશંકર મા-
દાશંકર જુઠાભાઈ, પ્રાણુશંકર માનસંકર, કુલચંદ દયાળ, નાનજી
માદામદ, ચત્રજી ઘેલાભાઈ, જગજીવન કુબેરદાસ, ધાનજી પ્રધાન,
કાળીદાસ રામજી, મૂલચંદ ત્રીકમ, શેઠ જોગજીદાસ કલ્યાણજીવા ધર્મે-
ના દયાખાનાના ડાક્ટર રા. મેનદાસ ઓધવજી, આ સભાના ઉપદે-

શક મહિંત રામવન ધર્મવન કવી, વૈદ ધીરજીરામ કશ્યપશંકર, રા. પિ-
તાંબરદાસ ગીંગા, રા. જોહ્યરભાઈ કાળીદાસ, રા. પીતાંબરદાસ
જાવીંદરામ, રા. કુલચંદ મેધજી, રા. ગાવજી હરજી, રા. દેશાઈ
રામપ્રસાદ દુર્ગાશંકર, રા. આણંદજી જયશંકર, રા. અભેચંદ જવેર રા.
કાળીદાસ જોહાભાઈ વગેરે ગૃહસ્થોનો આ સભા ધણો ઉપકાર માને
છે અને તેમની હમેશાંની ઉગદા મદદ ચાલુ રાખવાને તેમને વિ-
નતિ કરે છે.

સર્વ જ્ઞાતિના આગેવાનો અને સર્વ જાતના

ધંધાદારીઓ પ્રત્યે વિનતિ.

સર્વે કોઈ જાણે છે કે, આપણી હિંયાતીનો મૂખ્ય આધાર ગા-
ય ઉપર છે. ગાય બાળકપણમાં માતા પેઠે દુધ આપી ઉછેરી આપ-
ણું પોષણ કરે છે, જીવાનીમાં તેનું દુધ જળ અને બુદ્ધિ આપે છે,
તથા વૃદ્ધપણમાં તે શક્તિ આપે છે. ગાયના પુત્રોથી આપણી
ખેતી થાય છે, ને તેવડે અનાજ પાકે છે. તે અનાજ ઉપર આ-
પણી જીંદગીનો આધાર છે. શાસ્ત્રમાં ગાયને માતાની જીપગા આ-
પી છે તે તદ્દન ચોક્કસ છે. જો ગાય અને તેનાં જોવાં બીજાં
દુધવાળાં પ્રાણીઓનો વધ થતો અટકે, તેઓની વૃદ્ધિ થાય એવા
ઉપાયો લેવાય અને તેમનું રૂડી રીતે પાલણુ પોષણને રક્ષણ થાય
તો ધણું દરજ્જે દુધ મળે. દુધનું મટી જાય અને ખેતીવાડી ધણી
સારી હાલતમાં આવી અનાજની સદાની મોંઘવારી મટી જાય—
આપણો ! તમો ફક્ત મોંઘશોખ અને ગિથ્યા આખરને ખાતર

હજારો રૂપીઆ કશી ગણતરીમાં લેખતા નથી માટે તેવા ગિથ્યા શો-
ખ અને આળસને તણ દઇ આ પરોપકારી કામમાં થોડી ધણી
મદદ આપશે તો તેથી તમારી કીર્તિ અને નામ અચળ રહેશે.
મહુવાની દશા શ્રીમાળી વાણીઆની જાતિને ધન્યવાદ થટે છે કે, તે-
ણે પ્રત્યેક લગ્ન દીઠ દોઢ રૂપીઓ લાગાનો કરી આપી પોતાની
અચળ નામના કરી છે બીજી બ્રાહ્મણ, વાણીઆ, ક્ષત્રી અને શુદ્ર-
ની તમામ નાતે એ નાતનો આ રૂડો દાખલો લઇ પોતપોતાની
નાતમાં ગોરક્ષાનો લાગો કરી દેવો જોઇએ તેમજ બીજા ધધા-
દારીઓ તથા વેપારીઓ ગદિને ગદિને અમુક રકમ ધર્માદાની કા-
ટે છે, તે મુજબ ગોરક્ષાની પણ રકમ કાઢવી જોઇએ. ગોરક્ષાથી
સ્વાર્થ અને પરમાર્થ બંને સિદ્ધ થાય છે, તો એવા કામમાં જ માણ-
સ હોંશ નથી ધરાવતો તે માણસ પોતે પોતાનું શું બલું કરી શકશે?

અમારી વિનંતિ કઇ કંઈ નાને અને ક્યા ક્યા વેપારી અથવા
ધધાદારીઓએ કમુલ કરીને આ સભાને કાયમ મદદ આપવા જ-
ણાવ્યું તે અમે ધણી ખુશીથી હવે પછીના રિપોર્ટમાં બતાવશું.

મુખ્ય નિયમો.

૧ ગામ, બળદ, આદિ ઉપયોગી અને પરોપકારી પશુઓને
યથાસામર્થ્યનું સ્પષ્ટ અકાગમત્વ આદિ અનેક પ્રકારના દુઃખોમાંથી
મુક્ત કરવા પ્રયાસ કરવો, અને તેમનું બની શકે ત્યાંહાં સુધી પા-
લણ પોષણ કરવું એ આ સભાનું મુખ્ય કર્તવ્ય છે, એમ સમજવું
કારણ કે તેથી જન્મતો મહા ઉપકાર થાય છે.

૨-તેવાં ઉપયોગી અને પરોપકારી પશુઓના સંરક્ષણાર્થે તે-
ગને રહેવા સાર તથા ચારા પાણી સાર એવી જગ્યાઓ કરવી ક-
રાવવી કે જેથી તેઓ તેમાં સુખ્યેન અને આનંદથી રહી શકે,

૩-જે જે ઉપાયો વડે તેવાં ઉપયોગી પ્રાણીઓ સદા નીરોગી
રહે, શરીરે જળીષ્ટ બને, અને તેમના વંશની ઉત્તમ પ્રકારે વૃદ્ધિ થા-
ય એવા ઉપાયો લેવા. કારણ કે દેશની આગાદાનીનો તેવાં ઉપયો-
ગી પ્રાણીઓ સાથે અતિ નિકટનો સંબંધ છે.

૪-આ સભા, ગાય, બળદ, આદિ પ્રાણીઓને કોઈ હિંસકને
હાથ વેચી નહીં શકે, પરંતુ ન્યાય નિયમ પૂર્વક જેઓ તેમનું સંર-
ક્ષણ કરવાને શક્તિવાન હશે; તેઓને હાથ ફક્ત ઉપકારાર્થે વેચી
શકશે; અથવા રક્ષણાર્થે, વા ઉપકારાર્થે કોઈને ગફત પણ આપી
શકશે; પણ તે એવી શરતે કે તે શખ્સ અથવા શખ્સો તે પ્રાણી-
ઓના આ સભાની સંગતિ શિવાય કદી વીક્રય કરી ન શકે, અને
જો કદી તેઓ કોઈ પણ કારણને લીધે પાળવાને અશક્ત થાય તો
તે પ્રાણી પાછાં આ સભાના સ્વાધીનમાં ગફત કરી દે.

૫-આ સભાની ગૌશાળામાં ઉત્પન્ન થતાં દુધ, દહીં, છાશ,
ધી, ગોખર, ખાતર, વિગેરે પદાર્થોનો ન્યાય નિયમ પૂર્વક વ્યવહાર
આ સભા કરશે. ને પોતાના ફંડમાં જેમ બને તેમ વૃદ્ધિ કરવાનું
પ્રયત્ન કરશે.

૬-આ સભા આવાં દેશ હિતકારી કાર્યના નિર્વાહાર્થે એક
મોઢું ફંડ એકઠું કરવા ધારે છે. ને તેને માટે બનતો પ્રયાસ કરશે
જેમાં સાક્ષતા કરવી, એ પ્રત્યેક વ્યક્તિના મનુષ્યોનો પરમ ધર્મ છે
એમ સમજવું. કારણ કે આ સભા કોઈ અમુકજ વર્ણ, વા વ્યક્તિ-

ના મનુષ્યો માટે પ્રયાસ નથી કરતી, પરંતુ બૂગોલસ્થ સર્વ મનુષ્યો-
ના હિતાર્થે પ્રયાસ કરે છે એમ સમજવું.

૭-આ સભા કોઈ પણ સંપ્રદાયિકો, અથવા મતમત્તાંતર-
વાળાઓ સાથે, તથા રાજ્ય પ્રકરણી નિયમ સાથે આ સભાના મુ-
ખ્ય હેતુઓ શિવાય, બીજા કોઈ પણ પ્રકારનો સંબંધ ધરાવતી નથી
એમ સમજવું.

૮-આ સભાની પાસે પોતાના કાર્ય પુરતું દ્રવ્ય એકઠું થયા
પછી, જે વિશેષ દ્રવ્ય પ્રાપ્ત થશે. તે બીજા બૂગોલસ્થ કોઈ પણ
ગોરક્ષણી સભાને તેના ઉત્તમ હેતુ માટે સાહ્યતા કરશે, અથવા એ-
વાંજ બીજા કોઈ દેશ હિતકારી અને જન સુખાકારીના કાર્યમાં પણ
મદદ આપશે.

૯-ગોરક્ષણને લગતા નિયમને સંબંધે બીજા બૂગોલસ્થ કોઈ
પણ સભા ન્યાય નિયમ પૂર્વક જે જે જાતનો પ્રયાસ કરે છે તથા
હવે પછી કરશે તેમને આ સભાએ સાહ્યતા કરવી, અને પોતાને
માટે જરૂરી સાહ્યતા તેવી સભાઓ પાસેથી માગવી, એ આ સભા-
નું કર્તવ્ય છે, એમ સમજવું.

૧૦-જે જે ગૃહસ્થો આ સભાના મુખ્ય નિયમો અને ઉપનિ-
યમોનું યથાર્થ રીતે પાલન કરી નિરંતર આ સભાના કાર્યમાં સાહ્યક
રહેશે તે તે આ સભાના સભાસદો ગણાશે.

તા. ૩-૭-૯૧ }
મહુવા.

દ્વારકાંદાસ વી. છગનલાલ.
આધ્યક્ષ રામજી મેહતા.
સંત્રી.

ઉપનિયમ.

૧ આ સભાનું નામ “ ગહુવા ગોરક્ષક સભા ” રાખવામાં આવ્યું છે.

૨ આ સભાનો હેતુ તેજ છે, કે જે ઉપર જણાવેલા મુખ્ય ૧૦ નિયમોમાં જણાવેલો છે.

૩ જેને આ સભાના સભાસદ થવાની ઇચ્છા હોય તેણે પ્રથમ નીચે જણાવેલ નિયમ ૪ અને તેના સર્વે પેટા નિયમો લક્ષમાં લઈ-કહ્યા પેટા નિયમ અન્વય પોતાનું નામ દાખલ કરાવવું છે, તે વિષે મંત્રીને લખીને વા રૂબરૂમાં કહીને પોતાની ઉત્કંઠા પ્રદર્શિત કરવી.

૪ જે ગૃહસ્થ આ સભાના મુખ્ય નિયમ, નિયમ અને ઠરાવોને અનુસરી વર્તવા ઉત્સુક અને લાયક હશે તે ગૃહસ્થ નીચે જણાવેલા પેટા નિયમોને અનુસાર આ સભાના સભાસદ થઈ શકશે.

૧ રૂ ૨૦૦-૦-૦ બસે અથવા તેથી વધુ રકમ આ સભાને જે ગૃહસ્થ એક સાગટી આપશે તે આ સભાના “વંશપરંપરાના હકદાર મુરખી સભાસદ” ગણાશે; એટલે કે આવા સભાસદોનાં નામ કાયમ અમર રાખવા માટે તેમની હયાતી બાદ, તેમની જગ્યાએ તેમના યોગ્ય અને મુખ્ય વારસને પ્રતિનિધિ ગણી ઉત્તરોત્તર આ સભાના મુરખી સભાસદો હક આપવામાં આવશે.

૨ રૂ ૧૦૦-૦-૦ એકસો અથવા તેથી વધુ રકમ આ સભાને જે ગૃહસ્થ એક સાગટી આપશે તે આ સભાના “જન્મ પર્યંતના મુરખી સભાસદ” ગણાશે.

૩ રૂ ૫૦-૦-૦ પચાસ અથવા તેથી વધુ રકમ જે ગૃહસ્થ આ સભાને એક સાગટી આપશે, તે ગૃહસ્થ ગણાશે આ સ;

બાના “વંશપરંપરાના હકદાર સભાસદ” અર્થાત તેવા સભાસદોની હયાતી બાદ, તેમના યોગ્ય અને મુખ્ય વારસને ઉત્તરોત્તર આ સભાના હકદાર સભાસદ તરીકે મુળ સભાસદનું નામ કાયમ અગર રાખવા માટે પ્રતિનિધિ તરીકે દાખલ કરવામાં આવશે.

૪૩૨૫—૦—૦ પચીસ અથવા તેથી વધુ રકમ આ સભાને જે ગૃહસ્થ એક સામઠી આપશે તે આ સભાના “જન્ય પર્વતના સભાસદ” (લાઇફમેમ્બર) ગણાશે.

૫૩૨) જે અથવા તેથી વધુ રકમ જે ગૃહસ્થ આ સભાને વાર્ષિક લવાજમ તરીકે આપશે તે આ સભાના “પેહુલાવર્ગના સભાસદ” ગણાશે.

૬૩૧) એક વાર્ષિક લવાજમ દાખલ આપનાર ગૃહસ્થ આ સભાના “જીન વર્ગના સભાસદ” ગણાશે.

૭ કોઈ ગૃહસ્થ અથવા ગૃહસ્થો, વિદ્વાનો, શાસ્ત્રી, પંડિતો, સ્વામી, સન્યાસીઓ વિગેરેમાંથી કોઈ એવા પુરુષ આ સભાના સભાસદ થવાને ઉત્સુક અને લાયક હશે, અને જે તેવા પુરુષોને સભાસદ તરીકે આ સભામાં દાખલ કરવાની બંધનતાપક મંડળીને જરૂર માલમ પડશે તો તેવાઓને વગર લવાજમે પણ દાખલ કરશે, અને તેવી રીતે દાખલ થએલા “માનનીય સભાસદો” ગણાશે.

વિશેષ ખુલાસો.

૧ આ સભામાં કોઈ સંમુદાય તથા જાહેર મંડળીઓ અને સંસ્થાઓ, પોતાના તરફથી કાયમને માટે પ્રતિનિધિ રાખવાને જે

ઉત્સુક હશે તો ઉપર જણાવેલા પેટા નિયમ ૧ થી ૪ પૈકી કોઇ-પણ નિયમાનુસાર રકમ લઈ તેગના તરફના પ્રતિનિધીને દાખલ કરવામાં આવશે. અને તેવી રીતે દાખલ થયેલા પ્રતિનિધીઓ તે તે પેટા નિયમોમાં વર્ણવેલો હક ભોગવશે. પરંતુ તે ક્યાં સુધી કે, જેના તરફથી તે નિગાયેલ હશે તેના તરફથી તેને પ્રતિનિધી દાખલ રહેવા દેશે ત્યાંહાં સુધી; અર્થાત ગમે ત્યારે ગમે તે પ્રતિનિધીની ફેરવદલી કરીને આ સભામાં તે તે સાતી, મંડળી અને સમુદાય મોકલી શકશે.

૨. ૩ ૧) એક વાર્ષિક લવાજમ આપનાર કોઇપણ સભાસદ કોઈપણ વખતે જો એકંદર ૩૧૨-૦-૦ નારની રકમ, આ સભાને આપશે તો તે “જન્મ પર્યંત જીભ વર્ગનો સભાસદ” ગણાશે. અર્થાત વાર્ષિક લવાજમ તેની પાસેથી લેવાતું બંધ થશે. પણ ત્યાર પછી જો જીભ ૩૧૩-૦-૦ તર આપશે તો તેનું નામ જન્મપર્યંતના સભાસદ (લાઈફમેમ્બર) તરીકે દાખલ થશે. અને તે તેના જેટલો હક ભોગવશે. એજ પ્રમાણે ઉપરના પેટા નિયમ ૨-૪-૪-૫ માંથી કોઇપણ નિયમ મુજબ થયેલા સભાસદો કોઇપણ વખતે ઉત્તરોત્તર ચડતી રકમ આ સભાને જો આપશે તો તેગને અનુક્રમવાર ચડતા વર્ગના સભાસદ ગણવામાં આવશે.

૩. કલમ ૪ ના પેટા નિયમ ૨-૪-૫-૬ પ્રમાણે થયેલા કોઈ પણ સભાસદની, પાછળથી એવી ઇચ્છા યાય કે પોતાને ગ-હલે પોતાના કોઇ પણ વડીલનું નામ કાયમ અમર રાખવા માટે ફેરફાર કરાવવું, તો તે તે કલમના પેટા નિયમ ૧ અથવા ૩ માં જણાવેલી નાણાંની રકમ પૂરી કરી આપીને તેમ કરાવી શકશે.

૪. તેમજ કલગ ૪ ના પેટાનિયમ ૨-૪-૫ અને ૬ સુધીના ધોરણથી થયેલા કોઇ પણ સભાસદની હયાતી બાદ, તેના કોઈ વારસની એવી ઇચ્છા થાય કે મ્હારા વડીલનું નામ કાયમ અગર રાખવા અમુક નાણાંની રકમ આપું; તો તે તે કલગના પેટા નિયમ ૧ અથવા ૩ માં જણાવ્યા પ્રમાણે નાણાંની રકમ આપીને તે તે વર્ગમાં તેનું નામ દાખલ કરાવી શકશે. અથવા જો કદી મરનારનું નામ પેટા નિયમ ૩ ના ધોરણથી દાખલ થયેલું હશે, અને તેના વારસની ઇચ્છા ૧ સા પેટા નિયમના વર્ગમાં દાખલ કરાવવાની હશે તો તેમાં જણાવેલી નાણાંની રકમ આપીને તેમ પણ કરાવી શકશે.

૫. આ સભાને હરકોઇ ગૃહસ્થ કાંઈ ચીજ, વસ્તુ જમીન અથવા રોકડ રકમ ભેટ દાખલ આપશે તે બધા ઉપકારની સાથે કબજા રાખવામાં આવશે. અને એવી ભેટ આપનારા મહરયોનાં નામ આ સભાનો વાર્ષિક હિસાબ બહાર પાડતી વખતે દર્શાવવામાં આવશે; પરંતુ રોકડ ભેટની રકમ જો ૩ ૧ થી ઓછી નહીં હશે તો.

સભાનું બંધારણ.

૬. આ સભાના સર્વે સભાસદોની સભા તેનું નામ “મુખ્ય સભા” રાખવામાં આવ્યું છે. અને તે સભા દર નવા વર્ષની શરૂઆતમાં એકઠી મળશે, અને તે પ્રસંગે ગયા વર્ષનો વૃતાંત જણાવી બેશે, તથા નવા વર્ષને માટે વ્યવસ્થા મુકરર કરશે.

ખુલાસો—કોઇપણ વિશેષ પ્રસંગે ગમે ત્યારે સભા મળવામાં કાંઇ બાધ નથી.

૭. આ સભાની યોગ્ય રીતે વ્યવસ્થા ચલાવવા સાર પ્રતિ વર્ષ

એક વ્યવસ્થાપક મંડળી (મેનેજિંગ કમિટી) ની ચુંટણી 'મુખ્ય સભા' એકઠી ગળીને કરશે; અને તેમાં કલમ ૪ થીની પેટા રકમ ૧-૨-૩-૪ મુજબ થયેલા સભાસદોનાં નામ તેમાં કાયમ ગણીને, તે ઉપરાંત પેહેલા વર્ગના સભાસદોમાંથી અમુક ગૃહસ્થોને ચુંટી કહાડશે. અને આવી રીતે જોટલા ચુંટાયા હશે, તે ઉપરાંત જે બીજા વિશેષ ગૃહસ્થોને ચુંટવાની વ્યવસ્થાપક મંડળીને પાછળથી આવશ્યકતા લાગશે તો તે પણ ચુંટી શકશે, પરંતુ તે ધણામાં ધણા ૧૦ થી વધારે ચુંટી શકશે નહીં.

૮. વ્યવસ્થાપક મંડળીના ગૃહસ્થો દર મહિને ઝોજામાં ઝોજા એકવાર એકઠા મળશે. અને તે સમયે આ સભાના હેતુ, નિયમ અને ઠરાવોને લગતી બાબતો ચર્ચા રીતે અમલમાં લાવવાને લગતો વિચાર કરશે અને કોશાધ્યક્ષ તરફથી જે હિસાબ રજુ કરવામાં આવશે. તે પર તપાસ્યા વિષેની પ્રમુખ પાસે સહી કરાવશે.

૯. મુખ્ય "સભા" તથા વ્યવસ્થાપક મંડળીને જરૂર જણાયેથી તેઓ પોતપોતામાંથી અથવા પરસ્પરમાંથી અમુક ગૃહસ્થોની સંખ્યા ચુંટીને ન્હાની ન્હાની અંતરંગ સભાઓ, સભાના કાર્યની વ્યવસ્થા સરળ થવાને માટે નીમી શકશે અને તેની ઉપર પોતાની દેખરેખ રાખશે, તેમજ જ્યારે જ્યારે અંતરંગ સભાને બંધ કરવાનું યોગ્ય લાગશે ત્યારે ત્યારે તે બંધ પણ કરી શકશે.

૧૦. આ સભા તરફથી વખતોવખત બહાર સભાઓ (પબ્લીક મીટીંગ) બોલાવવામાં આવશે અને તેમાં બ્યાખ્યાનાદિ પ્રયોજો વડે આ સભાના હેતુઓનું દીગ્દર્શન સર્વે લોકોને કરાવવામાં આવશે જેથી લોકોના મનપર અસર થઈ આ સભાની આવશ્યકતા સમજી

તેમાં પોતાથી જિનતી સહાયતા તેઓ આપવાને હિત્સુક બને.

૧૧. જાહેરસભા, મુખ્યસભા, વ્યવસ્થાપક મંડળી, તથા અંતરંગ સભાને, પ્રમુખ, તથા મંત્રી નીમેલા સગય સિવાય પણ જ્યારે જ્યારે જરૂર જણાશે ત્યારે ત્યારે તે બોલાવી શકશે; તેમજ વ્યવસ્થાપક મંડળીના જોછામાં જોછા ચાર ગૃહસ્થો અથવા 'મુખ્ય સભાના' જોછામાં જોછા દસ ગૃહસ્થો જે મંત્રીને લગશે તોપણ તેવી સભાઓ બોલાવવામાં આવશે.

૧૨. જ્યારે જ્યારે આ સભા તથા તેની પેટા સભાઓ એકઠી મળશે ત્યારે ત્યારે તે તે સભાના સભાસદોની સંખ્યા પૈકી જે એક ચતુર્થાંશ ભાગે ગૃહસ્થો હાજર થયા હશે તો પોતાનું કામ તેઓ ચલાવી શકશે. પરંતુ કોઇ આવસ્થક પ્રસંગે મુખ્ય સભામાં ૨૫ અને વ્યવસ્થાપક મંડળીમાં ૧૦ ગૃહસ્થો જે હાજર થયા હશે તો તેઓ પોતાનું કામ ચલાવી શકશે.

૧૩. જ્યારે જ્યારે આ સભા તથા તેની પેટા સભાઓ પોતા-પોતાના કાર્યને માટે એકઠી મળી કામ ચલાવશે, ત્યારે ત્યારે વિશેષાનુમતે હરેક ઠરાવ બહાલ કરી શકશે. પરંતુ જે કદી કોઈપણ બાબત વિષે જે પક્ષે સમાન અભિપ્રાય પડશે તો જે પક્ષે પ્રમુખનો અભિપ્રાય મળતો હશે તે પક્ષનો ઠરાવ વિશેષાનુમતે બહાલ થયેલો ગણાશે; પરંતુ મતની ગણતરી ભેતી વખતે જેટલા ૧૬ વર્ષની ઉંમર ઉપરાંતનાં તે સગયે હાજર હશે તેટલાનોજ માત્ર મત ગણવામાં આવશે.

૧૪. આ સભાની રચાપના જે કે તારીખ ૩ જુલાઈ સને ૧૮૯૧ ના રોજ થયેલી છે, તોપણ ડીસેમ્બર માસની આખરીએ આ

સભાનું વર્ષ પૂરું થયેલું ગણાશે. અને તારીખ પેહેલી જાન્યુઆરીથી પ્રતિ વર્ષ આ સભાનું નવું વર્ષ બેઠેલું ગણાશે.

૧૫. મુખ્ય સભાએ તથા વ્યવસ્થાપક મંડળીએ જે જે નિયમ ઉપનિયમ અને ઠરાવો કરેલા હશે તેને અનુસરીનેજ ન્હાની મ્હોટી સર્વે સભાઓ પોતપોતાનું કાર્ય કરી શકશે.

૧૬. આ સભાનું કાર્ય વ્યવસ્થાપૂર્વક ચલાવવા સાર પ્રતિવર્ષ અધિકારીઓ ચુંટવાની આવશ્યકતા છે; જેમકે પ્રમુખ, મંત્રી, કોષાધ્યક્ષ, હીસાબ તપાસનારા, વિગેરે; તેા તેવા અધિકારીઓ તથા તેમને સહાયકારક ખીજા ઉપાધિકારીઓ આ સભા પ્રતિવર્ષે કલમ ૪ થીની પેટા રકમ ૧-૨-૩-૪-૫ મુજબ થયેલા સભાસદોમાંથી ચુંટી શકશે.

અધિકારીઓના કામની વ્યાખ્યા.

પ્રમુખ.

૧૭. આ સભા તથા તેની સધળી પેટા સભાઓના તે સભાપતી ગણાશે.

૧૮. આ સભાના સર્વે કાર્યોના યથાવત પ્રબંધ રાખવામાં તથા તેની ઉન્નતી અને રક્ષા કરવામાં નિરંતર તે ઉદ્યત રહેશે; એટલુંજ નહીં પણ પ્રત્યેક સભાનું પ્રત્યેક કાર્ય યથાર્થ રીતે ચાલે છે કે નહીં તેનો પણ તપાસ રાખશે.

૧૯. આ સભાને લગતું કોઇ એવું કંઈક કાર્ય પ્રતિત થાય કે જેથી સભાના કાર્યને તાત્કાલિક હાની પહોંચવાનો સંભવ હોય, તેા તેવે પ્રસંગે તેનો યથોચિત્ત પ્રબંધ તેઓ કરશે.

હાઇ પ્રમુખ.

૨૦. પ્રમુખની ગેરહાજરીમાં તેના પ્રતિનિધી તરીકે આ સભાને લગતું સર્વ કાર્ય તે કરી શકશે અને પ્રમુખના સંધના અધિકાર તે ધારણ કરશે.

૨૧. એક કરતાં વધુ હાઇ પ્રમુખ હશે તો આ સભા, પ્રમુખના પ્રતિનિધિ તરીકે કાર્ય ચલાવવા માટે જોને નિમ્નશે તે કાર્ય ચલાવી શકશે; પરંતુ જોટલા હાઇ પ્રમુખ હશે, તેઓ સર્વદા પ્રમુખને નીચે રહે તેમના કાર્યમાં સહાયક રહેશે.

૨૨. આ સભા તથા તેની પેટા સભાઓ જ્યારે એકઠી મળશે ત્યારે જો કોઈ યોગ્ય કારણસર પ્રમુખ અને હાઇ પ્રમુખ ગેરહાજર હશે, તો તેવે પ્રસંગે કોઈ યોગ્ય પુરુષને પ્રમુખ રથાન આપી કાર્યનો નિર્વાહ કરી શકશે.

મંત્રી.

૨૩. મુખ્ય સભા તથા વ્યવસ્થાપક મંડળીની આજ્ઞાનુસાર સર્વેની સાથે પત્ર વ્યવહાર ચલાવશે; અને આવેલા પત્રો વખતોવખત વ્યવસ્થાપક મંડળીમાં રજુ કરશે.

૨૪. આ સભા તથા તેની પેટા સભાઓમાં જે જે કાગળ આ લશે તેનાં વૃતાંત (પ્રોસિડીંગ) આ સભાના પુસ્તકમાં લખી રાખશે.

૨૫. વ્યવસ્થાપક મંડળી, જ્યારે એકઠી મળશે ત્યારે જોટલા સભાસદો નવીન થયા હશે. વા કોઈ આ સભાથી પૃથક્ થયા હશે તેનાં નામો તે રજુ કરશે.

૨૬. આ સભાના જે ચાકરીયાત ગાણુસો હશે તેના કાગ કા-
જપર પૂરતી દેખરેખ રાખશે; અને પ્રત્યેક સભાસદ નિયમ, મુખ્ય
નિયમ, ઠરાવ અને વ્યવસ્થાનું પાલન કરે છે કે નહીં તે પર ધટતું
ધ્યાન આપશે.

ઉપમંત્રી.

૨૭. મંત્રીના સધળા કાર્યમાં નીરંતર તે સહાયક રહેશે અને
મંત્રીની ગેરહાજરીમાં તેનું સધળું કાર્ય તે ચલાવશે.

કેશાધ્યક્ષ.

૨૮. આ સભાની સધળી આવક વસુલ લેશે અને તેની પહોં-
ચ આપશે તથા તેની યથાયોગ્ય વ્યવસ્થા કરશે.

૨૯. આ સભા તથા વ્યવસ્થાપક મંડળી તરફથી જે જે ઠરાવ
થયા હશે તે તે ઠરાવને અનુસરી સભાના કાર્ય માટે વ્યય કરશે ત-
થા કરવા દેશે અને નાણાં વસુલ કરવાની પણ વ્યવસ્થા કરશે.

૩૦. નાણાંની આવક જવકનો ખરાબર રીતસર હિસાબ રાખશે
અને તે આ સભાએ તથા વ્યવસ્થાપક મંડળીએ ઠરાવેલા હિસાબ
તપાસનારાઓને તથા અધિકારીઓને વા, વ્યવસ્થાપક મંડળીને અ-
થવા મુખ્ય સભાને વા હરકાઈ સભાસદને યોગ્ય સમયે તે જતાવ-
શે અને તે પર ઠરાવેલા અધિકારીઓની સહીઓ લેશે.

ઉપકેષાધ્યક્ષ.

૩૧. કેષાધ્યક્ષનાં સધળાં કાર્યમાં નીરંતર તે સહાયક રહેશે તથા

તેની ગેરહાજરીમાં અથવા તેની આજ્ઞાથી વા આ સભાની અથવા
“વ્યવસ્થાપક મંડળી” ની સંગતીથી કોષાધ્યક્ષ તરીકેનું સમગ્ર
કાર્ય તે ચલાવશે.

હિસાબ તપાસનારા (આડીટર).

૩૨. કોષાધ્યક્ષે અથવા ઉપકોષાધ્યક્ષે રાખેલા અને તૈયાર કરે-
લા હિસાબ અને નામુંદામું તે આ સભાએ કરેલા કરાવને અનુસરી
વખતોવખત તપાસશે અને પોતાની થયેલ ખાત્રી બદલ તે પર સ-
હીઓ કરશે. અથવા જો કાંઈ હિસાબ વા, નામાદામાની અંદર
શંકા જેવું હશે અથવા તેમાં અવ્યવસ્થિતપણું હશે, તો તે વિષે
વ્યવસ્થાપક મંડળીને વાકેફ કરી તે વિષેનો યોગ્ય પ્રબંધ કરાવશે.

વિશેષ નિયમ.

૩૩. આ સભાનો કોઈપણ સભાસદ આ સભાના હેતુ, નિયમ
અને કરાવોની વિશ્લેષણ એવું આચરણ ચલાવે કે જેથી સભાના ઉત્ત-
મ કાર્યને હાની પોંદોંચવાનો સંપૂર્ણ સંભવ મનાય; તો તેવા સ-
ભાસદનું નામ “મુખ્ય સભા” આ સભામાંથી ખાતલ કરી શકશે.

૩૪. વાર્ષિક મુખ્ય સભા જ્યાંહાં સુધી અધિકારીઓની ફરી-
યા ચુંટણી ન કરે, ત્યાંહાં સુધી નિમેલા અધિકારીઓ પોત પોતાનાં
કાર્યો કરશે.

૩૫. આ સભાએ તથા તેની પેટા સભાએ કરેલા નિયમો, ઉ-
પનિયમો અને કરાવો ઉચિત સમયપર “મુખ્ય સભા” ફેરફાર કરી

શકશે તે તેને ચુધારી વધારી પણ શકશે.

૩૬. વાર્ષિક આવક જેટલી થાય તેટલીમાંથી એક દશાંશ બાગે મુડી (રીઝર્વઃ ફંડ) આવસ્યક પ્રસંગે વાપરવા સારૂ અલાહેદી બચાવી રાખી બાકીનો બાગ આ સભાના કાર્યને માટે ખરચવામાં આવશે.

૩૭. મુડી (રીઝર્વઃ ફંડ) જે કે આવસ્યક પ્રસંગે વાપરવા અલાહેદી એકઠી થયેલી રકમ હશે તે જો કાંઈ વખતે વાપરવાની જરૂરીયાત “મુખ્ય સભા” ને મालુમ પડશે તો તે વાપરી શકશે.

તા. ૩-૬-૯૧ ઇ. ૦ } મહુવા ગૌરક્ષક સભા.
મહુવા.

સિદ્ધાન્ત

ગણવા ગોરક્ષક સભા તા. ૩-૭-૮૧ ના રોજ રથાપન થઈ ત્યારથી તે તા. ૩-૭-૮૨ સુધીમાં

આ સભાના મંત્રી દોશી દ્વારકાદાસ. વિ. છગનલાલના પ્રયાસથી બેટ આવી તેનું પત્રક.

ક્રમિક નંબર	વતન.	બેટ આપનારનું નામ.	બેટની રકમ ગમેા આં. કે.	વિશેષ હકીકત.
૧	શેઠરા.	દરબારશ્રી નોંધણીભાઈ હમીરભાઈ.	૨-૦-૦	
૨	ભમોદરા.	પુગાણુ. ભોજભાઈ ચોખાભાઈ.	૦-૧૪-૦	
૩	મુંબઈ.	હા. ગોકળદાસ ગાધવજી કું. હા. શા. ખીમજી ખેરાજ.	૨-૦-૦	
૪	"	હા. વસનજી શામજી કું. હા. વોરા. વિરજી હસેરાજ.	૨-૦-૦	
૫	ભાવનગર.	રા. દીયાજી કરશનજી ભાવનગર જો. ર. સભાના મંત્રી.	૧-૦-૦	

૬	ગહુવા.	મોટું ગહાઝલ.	૩-૦-૦
૭	"	દોશી દારકાદાસ વિ. છગનલાલ ગંત્રી.	૨-૦-૦
૮	"	દોશી મયુરાદાસ લલચર્માઈ કાપાધ્યક્ષ.	૧-૦-૦
૯	"	દોશી. મોરારભાઈ કુરજી.	૦-૮-૦
૧૦	"	ગહંત. રામવન ધરમવંન ઉપદેશક	૧-૦-૦
૧૧	"	ભગત દામા પીતાંબર.	૧-૦-૦
૧૨	"	ભુતા ત્રીભોવન નરસી.	૧૦-૦-૦
૧૩	"	સોની તુલસી વિશ્વામ.	૧-૦-૦
૧૪	"	ચીતળીયા કાનજી ગંગાદાસ.	૧-૦-૦
૧૫	"	જીના પ્રેસના મુકાદમ પોડોંભીવા. ગજુર.	૦-૮-૦

તેમની વહુ રણીયા
તના આવસાન કી
યાવખતે ભેટના.

સાર્વજનિક યાત્રા
૨૦/૧૨/૧૯

૧૬	ગાહવા	શા, દુલસદ જવા.	૦-૮-૦
૧૭	"	મોદી. ભગવાન કીકા.	૦-૮-૦
૧૮	"	વોરા. પરબુદાસ દાગજી.	૦-૮-૦
૧૯	"	દોશી. કરશન પ્રેમજી.	૦-૮-૦
૨૦	"	દલાલ પાનાચંદ હંસરાજ.	૦-૮-૦
૨૧	"	દેશાઈ. મોતીલાલ ગાધનરાય.	૦-૪-૦
૨૨	"	ગાંધી. ભાણુ કાળા.	૦-૪-૦
૨૩	"	દલાલ. મુળજી ગોર્ધાદજી કુંડા.	૦-૫-૬
૨૪	"	મેહુતા ભગવાન વછરાજ.	૦-૪-૦
૨૫	"	શંખવી. ખેડીદાસ માવજી.	૦-૪-૩
૨૬	"	મેહુતા. કાળીદાસ છગન.	૦-૪-૦

૨૭	મહુવા	ગોરડીયા. રગનાથ ડાહ્યા.	૦-૨-૦
૨૮	"	વોરા. રગનાથ આણંદજી.	૦-૨-૦
૨૯	"	રા. કાળીદાસ રાગજી વક્રીસ.	૦-૪-૦
૩૦	"	રા. કેશવજી શીવશંકર.	૦-૨-૦
૩૧	"	ધોળકીયા. કુરજી કાળીદાસ.	૦-૨-૦
૩૨	"	શા. વાગવાનદાસ ધનજી.	૦-૭-૩
૩૩	"	મેહુતા. ઓધવજી મોતીચંદ.	૦-૪-૦
૩૪	"	ખરક. કાના કરશન.	૦-૮-૦
૩૫	બાકરાવાદ.	વોરા. રાગજી મોરાજી.	૨-૮-૦
૩૬	ડુંગર	મેહુતા. વીરજી મોરાજી.	૧-૦-૦
૩૭	"	વોરા. ગોવરધન આણંદજી.	૧-૦-૦

ઓવાયેલ હસ્તા-
વેળલાથ લાગવા-
થી ભેટ થઇ.

૩૮	રાજ્યભા.	વોરા. પરબુદાસ પરગાનદદાસ.	૦-૮-૦
૩૯	"	વોરા. ત્રીકમજી રૂપજી.	૧-૦-૦
૪૦	"	મેહતા. ટુલસ્યાંદ ઠાકરશી.	૧-૦-૦
૪૧	ભાદરોડ.	દોશી. રામવજી મેધજી.	૧-૨-૦
૪૨	શેઠરડા.	કુંભાર ધાના પુંજ તથા જીવા દુદા.	૫-૦-૦
૪૩	"	અશીયા દેશાભાષ.	૦-૪-૦
૪૪	"	રજારી રાજ દંતા.	૦-૮-૦
૪૫	"	મોદી કાળા જીવા.	૦-૮-૦
૪૬	અખેગઢ.	પટેલ. રાણારામ તથા વોરા ડાયા કુરજી.	૦-૪-૦
૪૭	"	પટેલ. રાજ ગોવીંદ.	૦-૪-૦

તેમના ચી. ખેડી
દાસના લગ્નના સુ
ભ પ્રસંગે ભેટપર્થ

૪૮	"	પટેલ. રાણુરામ.	૦-૪-૦
૪૯	"	પટેલ. માંયા કાના.	૦-૨-૦
૫૦	વડાલ.	મેહતા. દામોદર રાણુકલાલ.	૦-૮-૦
૫૧	આસરાણા.	પારેખ. અમરસી ચત્રભજ.	૧-૦-૦
૫૨	"	પટેલ. હાદા નાથા.	૧-૦-૦
૫૩	"	પંચોળી હમીર ગીગા.	૦-૮-૦
૫૪	દેલવાડા.	વોરા. દેવકરણુ ગાવળ.	૦-૮-૦
૫૫	મંદાળમ.	મેહતા નરભોરામ માવળ.	૦-૮-૦
૫૬	"	મેહતા. ડાયા સોગળ.	૧-૯-૦
૫૭	આલાપર.	મેગળ. કાળા મુળ.	૦-૪-૦
૫૮	"	મેગલ. મુળ વરતા.	૦-૮-૦

તેમનાજન્મનશુભ
પ્રસંગે ભેટકરી.

જન્મનાશુભ પ્ર
સંગની ભેટ.

પદ	ખાસાપર.	મેગલ, રામ શાહલ.	૦-૪-૦
૬૦	દોલતી.	શંઘવી માલજી માવજી.	૧-૦-૦
૬૧	"	પટેલ જીવા વાલા.	૦-૪-૦
૬૨	રાજપરા.	ગજુર રમ્યા ગોગર.	૧-૧૪-૦
૬૩	જેભદ.	મેહિતા. ચાણુંદજી વીરજી.	૦-૪-૦
૬૪	"	પટેલ. ડોસા રાધવ.	૦-૫-૦
૬૫	તેસડી.	મેહિતા. નરસી સવજી.	૧-૦-૦
૬૬	"	રાજગર. જાદવ દાનજી.	૦-૪-૦
૬૭	છાપરી.	પંચોળી દાના રાણા	૦-૬-૬
૬૮	પીયાવા.	પટેલ ઠાકરશી લખગણ.	૧-૦-૦
૬૯	"	પટેલ માવજી અનજી.	૨-૮-૦

૭૦	”	પટેલ. જગા ખોડા.	૦-૮-૦
૭૧	”	પટેલ. જુહા મુળા.	૦-૮-૦
૭૨	કાતર.	શંકવી. હમન મોસાર.	૦-૪-૦
૭૩	ધાર.	પટેલ. દેવશી કાનજી.	૦-૮-૦
૭૪	માણાવાવ.	ઠકર. ઝીણા રણછોડ.	૦-૪-૦
૭૫	મોણીવેલ.	બોળ. ગાંગજી બાણજી.	૦-૫-૦
૭૬	ફાતરીયું.	પટેલ. પ્રેમજી ભોળ.	૧-૦-૦
૭૭	”	પટેલ. ભગવાન કરશન.	૦-૪-૦
૭૮	”	પટેલ. કાળા કરશન.	૦-૪-૦
૭૯	”	પટેલ. રામજી કાનજી.	૦-૪-૦
૮૦	”	પટેલ. જેસા જુહા.	૦-૨-૦

૮૧	કાળસારી.	હકર વીરજી પ્રાગજી.	૦-૧૦-૦
૮૨	અર.	હકર કાળા પ્રાગા.	૦-૪-૦
૮૩	દીતકું.	પટેલ. રાધવ ભવા.	૦-૮-૦
૮૪	"	પટેલ. ઠાકરશી વેલા.	૦-૪-૦
૮૫	"	પટેલ. નયુ માવા.	૦-૨-૦
૮૬	"	પટેલ. આણુંદ રાગ્ન.	૦-૧૪-૦
૮૭	"	પટેલ. રતના રાધવ.	૦-૪-૦
૮૮	"	પટેલ. ભગા દેવશી.	૦-૪-૦
૮૯	"	પટેલ. લીંગા ભોગ્ન.	૦-૪-૦
૯૦	"	પટેલ. માલા વા.	૦-૪-૦
૯૧	"	પટેલ. ગંગદાસ ગાવજી.	૦-૨-૦

૯૨	"	પટેલ. મેઘા દેવજી.	૦-૨-૦
૯૩	"	પટેલ. જસમત દેવજી.	૦-૨-૦
૯૪	ગોખરાણું.	પટેલ. રામ માવજી.	૦-૮-૦
૯૫	મેવાસુ.	પ્રેમાણુ. લખમણુભાઈ ભગવાન.	૦-૬-૦
૯૬	મુંગોરાણું.	પટેલ. વીરા ભીમા.	૧-૦-૦
૯૭	"	વાલા. ગોલણુ બાબા.	૦-૪-૦
૯૮	"	પટેલ. નારણુ રૂડા.	૦-૪-૦
૯૯	"	ખાડક. દેવાઈત લાખા.	૦-૪-૦
૧૦૦	"	પટેલ. માંડણુ ઉકા.	૦-૪-૦
૧૦૧	કીર	કુકર. કાળા પ્રાગા.	૦-૪-૦
			કુલ ૭૫-૦-૬ સરવાળો.

દોશી ગયુરાદાસ. લવજીભાઈ

કેશાધ્યક્ષ.

ચૌહ મોનદાસ ત્રંજક

પ્રમુખ.

હીસાખ ગરાળર છે.

દોશી. ત્રીભોવનદાસ. જીદવજી

મેહેતા. મેહેચરભાઈ કાલીદાસ

હીસાખ તપા-

સનારા.

(૯૦)

દોશી છતલાલ લવજીભાઈ, ઉપપ્રમુખ.

દોશી દારકદાદાસ છગનલાલ.

મેહેતા જોષિવજી રામજી

મેહેતા મૂળચંદ નિ

} મંત્રી.

પેટીઓની પેદાશ.

મહુવા ગોરક્ષક સભાની બેટ કાંડની પેટીયો શાહુકારોની દુકાને
તથા વકીલોની ઓફીસે મુકેલી છે. તેમાં તા. ૩-૭-૯૧

થી તા. ૩-૭-૯૨ સુધીની ઉપજ થઇ તેનો નોંધ.

૪૩-૮-૧ ધોળકીઆ વિઠલદાસ પરમાનંદદાસ કવી ડાકટર.

૧૭-૦-૨ મેહેતા રઘુ અગરશી હા. બેચરબાઈ કાલીદાસ.

૯-૫-૪ સુતાર ઓધવજી વાહાલજી.

૬-૭-૪ રા. વકીલ માણેકચંદ દેવજી.

૪-૦-૦ „ „ કુમ્ભેરદાસ થોભણુ.

૨-૪-૫ „ „ ધનજી ગીગાભાઈ.

૨-૭-૦ „ „ હરજીવનદાસ હરીશંકર.

૨-૯-૫ „ પ્રાણુશંકર માનશંકર (મેહેતા)

૨-૧૦-૫ „ મહાશંકર જીહાભાઈ.

૪-૧૩-૭ મેહેતા ઓધવજી રાગજી.

૪-૫-૬ મેહેતા ઓધવજી ગોવરધન.

૨-૯-૧૧ પરોત જગજીવન મુળજી.

૧-૬-૮ શા. જ્યેષ્ઠ સવાઈચંદ.

૨-૧૪-૧૧ વોરા પરજીદાસ દામજી.

૦-૧૨-૦ મેહેતા ખીમા વેલજી.

૧-૧૨-૦ વોરા હરજી ભગવાન.

૩-૩-૯ કંસારા નરસી અગરશી.

૧-૬-૫ વોરા મુલજી દાગજી.

- ૧-૧૫-૨ વાસા બહુર મોન.
 ૧-૧૦-૮ મેહેતા ડાહ્યા સુંદરજી.
 ૨-૩-૧૦ મેહેતા રણછોડ ત્રીભોવન.
 ૬-૧૧-૦ મેહેતા જાદવજી ત્રીકમ.
 ૧-૬-૧૧ લુવાર વીરા પીતાંબર.
 ૧-૦-૦ પારેખ જોડા વશરાગ.
 ૪-૦-૩ દોશી ગાંડા રાગજી.
 ૩-૮-૨ મેહેતા વાલજી હેમચંદ.
 ૪-૧૦-૩ પારેખ લક્ષ્મીદાસ કાળીદાસ.
 ૩-૮-૮ મેહેતા હરગોવીંદ રણછોડ.
 ૪-૭-૩ પારેખ ગોપાળજી નરશી.
 ૩-૫-૮ મેહેતા વનગાળીદાસ પ્રેમજી.
 ૩-૧૦-૨ મેહેતા વછરાજી કાનજી.
 ૩-૧૦-૬ દોશી ત્રીભોવનદાસ જાદવજી.
 ૮-૨-૬ પારેખ લવજી વીઠલ.
 ૦-૨-૬ સુતાર હરી ધરતા.
 ૧-૧૩-૧૧ સુતાર ડોસા કરશન.
 ૧-૩-૧ મેહેતા લક્ષ્મીચંદ જોશંચ.
 ૧-૫-૩ વોરા કરશન લવજી.
 ૦-૭-૬ ખત્રી બાણજી જીવરાજ.
 ૦-૩-૨ સંઘેડીયા કુંગરશી જીવા.
 ૦-૩-૪ ખત્રી દયાળ કેશવજી.
 ૦-૬-૪ લુવાર પાંચા ખોડા.

- ૦-૧૧-૫ શા. ત્રીભોવન ઠાકરશી.
 ૦-૧૫-૨ શંખવી ગુલાબચંદ બેચર.
 ૦-૧૦-૮ દોશી હગન કળા.
 ૧-૬-૨ દોશી કેશવજી દેવજી.
 ૦-૧૧-૬ દોશી દેવચંદ ગીલા.
 ૦-૪-૪ વોરા ઇંદરજી લાલજી.
 ૦-૧૩-૬ અધ્યાર કરશન દેવશંકર.
 ૦-૬-૩ ઠકર ડાહ્યા.

કુલ ૧૭૪-૮-૦

દોશી ગયુરાંદાસ લવજીભાઈ કાશાધ્યક્ષ. શેઠ. મોનદાસ ત્રંગક. પ્રમુખ.

સદરહુ હીસાબ અમે તપા-

દોશી. હગનલાલ લવજીભાઈ

ચોએ અને તે જરોજરછે.

ઉપપ્રમુખ.

દોશી ત્રીભોવનદાસ જાદવજી
 મેહેતા બેહેચરભાઈ કાળીદાસ
 હીસાબ તપાસનારા.

દો. દારકાદાસ હગનલાલ
 મેહેતા. ચોધવજી રામજી.
 મેહેતા. મૂળચંદ ત્રિકમ. } નં. ૧૧

વાર્ષિક હિસાબ.

તારીખ

ઉ

૭૫-૦-૦-૬ આ સભાના ગંત્રી દોશા હુ-
વારકાદાસ છગનલાલની મારફતે
તેમના પ્રયાસથી ભેટના આવ્યા
તે પત્રક મુજબ.

૧૭૪-૮-૦ શેહેરમાં ચોડેલ પેટીયોની ઉપ-
જના આવ્યા તે નોંધ મુજબ.

૨૦૦-૩-૧૧ ભેટફંડની પેટી દરતારા પગાર-
દાર નોકર જસરાજ ભાઈચંદ
હથુની પેટીના આવ્યા તે.

૧-૦-૦-૦ શ્રી દશશ્રીમાળી ચાતીના ભા-
ગાની ઉપજના.

૧-૦-૦-૦ મેહેતા સુરચંદ રાગ-
જના વીવાહના શુભ
પ્રસંગના.

૧૫-૮-૦ વાર્ષિક મોહોત્સવની સભા તા.
૧૨ જાનેવારી. મકરસંક્રાંતીના
રોજ ભરવામાં આવી તેમાં
ગાયોનું પ્રદર્શન કર્યું. તે સમ-
યે સારી ગાયોવાળા તે ધનામ
આપ્યાં તેના ખર્ચના.

૨૫-૦-૦-૦ ગયા ચોમાસામાં પાણીની રેલ
આવી તે વખતે ઢોરોને ઓક-
દા કરી ખડની ખોરાકથી પો-
પણુ કર્યું. તેના ખર્ચના.

૬૩-૦-૦-૧ નોરાશ્રીત ગાય, અળદ વેચાણુ
લોધાના ખર્ચના તથા તેના
ખોરાકી ખર્ચના તથા વારસીક
મોહોત્સવની સ.તા.૧૨-૧-૯૨

૧૫—૬—૧૦ શ્રી પાસીતાણુ શેત્રુંજી હું ગર ઉ-
પર મેળામાં ભેટ ફૂડની પેટી
મોકલેલ તેની ઉપજના.

૮—૪—૦ વારશીક મોહાલસવની સભા તા.
૧૨ જાન્યુઆરી મકરસંક્રાંતીના રોજ
ભરી ગાયોનું પ્રદર્શન કરી સારી ગા
યોને હનામ આપતાં નીચેના ઉ
દાર ગ્રહસ્થોએ તે રકમ સભાને
પાછી ભેટ કરી તે

૧-૮-૦ શા. મુળચંદ જોડા.

૧-૪-૦ ધોંચી આંમદ.

૦-૮-૦ મેહુતા છગનલાલ ઝો
ધાવજ.

૦-૮-૦ ભટ વીશ્વનુરામ કે-
શવજ.

૦-૮-૦ સુનાર દેવરાજ જ-
ગજવત.

ગકરસંક્રાંતીના રોજ ભરી તા-
રે ખડ, કાસીયા. વી. ખર્ચના
થયા તે સર્વ મળીને—તથા
શ્રી અગસરા અને ખુંટવડની
ઉપજ તે તે ગામે જરૂરી 'કા-
રણુને લીધે વાપરવામાં આવી
તે મળીને ખર્ચના.

૧૭—૮—૦ છપાગણી ખર્ચ, હેન્ડબીથો,
પહોંચો, સીદીયો વી. છપા-
વ્યાના ખર્ચના.

૩૫-૧૨—૦ સભાના સરસામાન (ડીડો-
ક) ખર્ચ થયો તે જોયો કે ભે-
ટફૂડની પેટી ફરનાર નોકર પા-
સે રહેવા રૂપાનો ચાંદ, સભા
હથુનો શીકો. ડયા પોતળના.
પેટી તાળાં વીગેરે.

૪૮—૦—૦ નોકરોના પગાર ખર્ચના.

૦-૮-૦ સુતાર પ્રાગા બગા.

૦-૮-૦ સોની સુણા દેવદાન.

૦-૮-૦ શકધી વજરાળ.

૦-૮-૦ સુખડીયા દેવરાળ.

૦-૮-૦ ગાંધી દુવારકાદાસ અ
મરશી.

૦-૮-૦ ભરવાડ નગા ગોયા.

૦-૮-૦ કુંભાર વાલા ગોગા.

૦-૮-૦ વાધરણુ લખમી.

૮-૪-૦

૨૫-૧૩-૯ જાડ વી. ના દલાલ બેચર દા-
કરશી પટાવાળા નથુ પરશોતમ
દોશી છગન ગીગા નથુ જવા.
વજરાળ નથુ. વીરસ કીકા ત-
થા જોગ્ગ પીરભાઈ કુરુક વી.
જો ભેટના ભર્યા તે.

૪-૨-૬ ભાકુતી ગાડીના દલાલ મેહુમ-
હંસરાજ લવજીએ ભેટના તા

૪૦-૦-૦ આહી ભેટ ફુંડની

પેટી ફરનાર જસ-

રાજ ભાઈમંદના પ

ગારના.

૮-૦-૦ શ્રી પાલીટાણે ભેટ

ફુંડની પેટી લેઈ ભ-

ગત બાણો તથા બ

ગવાનને મોકલેલ તે-

ના પગારના.

(૪૨)

૩-૪-૦ પરચુરણુ જેવો કે કાગળ ચો-

પડા સમા ભરવાનો અર્થ તથા

પ્રપાત્ત પર્યવના (કંટીબંટ).

૫૦-૦-૦ શ્રી ધાવનમર ગૌરક્ષક સભા.

ની તરફથી શ્રી તલાબ નજીક

(ખાદરી) હરીચુરાગાં અંધાયેલી

ગે જાળાના છપરો ગણ સાથે

દેશથી તુટી જતાં ફરી નવાં

ચો તે.

૧-૧૨-૦ બાહુતી ગાડીના દલાલ ખાના-
ચંદ હંસરાજ. વનયાળી બા-
ણુ તથા ગુલામચંદ ભેટના
બાપો તે.

૪-૭-૩ કાકની લારીવાળાએ ભટ કરી
તે ઠા. ગીલા ઝીણગાર્હ હથુ
આપ્યા તે.

૪-૪-૦ શ્રી શેઠરડા દરબારશ્રી નોંધણુ-
બાપ હમીરભાઈ તરફથી ભેટ-
ના આપ્યા તે.

૧૫-૦-૦ ધો. વાંધાનેર વિદ્યાવર્ધક નાટ-
ક મંડળીના મેનેજર નયુરાગ
સુંદરજી (કવી)એ એક ખેલના
ઉપજના આ સભાના ધંડગાં
બક્ષીસ કર્યા તે.

૬૩-૦-૦ શ્રી. ધોરાજી સુખોદ સંગ્રહના-
ટક મંડળીના મેનેજર ગુલામ-
ચંદ દેવરાજભાઈએ ખે ખેલના

છપર ખાંધવાની મદદગાં મો-
કદમા તે બા. નં. સાથે.

૩૫-૦-૦ મહુવા સત્ત પોષ્ટ હાકીસના
સેવીંગ એકગાં નીચે જણાવે-
લા આશામીયોને નામે જમે
મુકેલા છે તે બાકી સેરુણા.
૨૦૦૦ દોશી દુવારકાદાસ છગ-
નલાલ.

૧૫૦-૦-૦ મેહેતા ઓધવજી
રામજી.

૩-૧૨-૯ સીલીક રોકડ તા. ૩ જી જુ-
લાઈ સંગે ૧૮૯૨ સુધી.

૬૧૧-૧૨-૧૦
શેઠ મોનદાસ ત્રંબક. પ્રમુખ.
દોશી છગનલાલ લવજીભાઈ. ઉપપ્રમુખ.

દોશી દારકાદાસ છગનલાલ } ગંત્રી.
મેહેતા ઓધવજી રામજી.
મેહેતા મૂળચંદ ત્રિકમ }

આ સમાના ફંડમાં બહીસ કર્યા તે.

૫—૦—૦ શ્રી જગસરા ભેટફંડની પેટા-
ફંડની ઉપજના રૂ. ૧૫)

૫—૦—૦ શ્રી ખુટવડા ભેટફંડની પેટા-
ની ઉપજના આવ્યા તે ૩ ૫)

૮—૬—૧ શ્રી દુધાળા ભેટફંડની પેટાગાં
શા. પોલાભાષ વમળભાઈએ
ઉપજ એકઠી કરી ભર્યા તે.

૦—૮—૦ વૈદધીરજરાગ કુરણાશંકરે જ્ઞા-
પદ્મોપચાર કરી મેટના લીધેલા
ભર્યા તે.

૬૧૧-૧૨-૧૦

દોસી ગયુરાદાસ લવજીભાઈ. કોશાધ્યક્ષ.
સદરહુ હીસાગ આમે તપાસ્યો
છે અને તે યારજર છે.

દોશી ત્રીભોવનદાસ જાદવજી.
મેહુતા જેહેયરભાઈ કાળીદાસ
હીસાગ તપાસનારા.

કવિતા.

(આ સમાના ઉપદેશક ગદ્ય રાગવન ધર્મવનની
ખનાવેલી કવિતા.)

હરિગીત છંદ.

ગુણકારિ ગુણ અગણીત ગૌના, ગુણિજનો મુખ ગાય છે,
ગુણહીણ તે ગૌ ગરિખપર, બહુ ગુણમ કરતા બચછે;
સગળ્યા વિના ગુણ સરસ તે, પેળી શકે શું પાગરો ?
સૂસંપ ધરી જન સર્વદા, સૌ સુરભીની^૧ શેવા કરો. ૧

ઘડિં, દુધને ઘત દાન દાયક, છે સહાયક સર્વની,
ગુણત્યાગી જન અણુભાગી ગૌપર કરે દૃષ્ટી ગર્વની;
છે કલ્પદ્રુમ સગ કામધેનું, જતુની^૨ અમૃતનો ઝરો;
સૂસંપ ધરી જન સર્વદા, સૌ સુરભીની શેવા કરો. ૨

બળહૃદ^૩ જેના બળદ ખેટા, ખેતી કરવા ખુબ છે,
ગહિષો^૪ તુરંગમ^૫ ઉંટ પણ, તેના થકી તાણુછ છે;
તેના વિના ખેતી કૃતી, હાથે કરે શું હલધરો,^૬
સૂસંપ ધરી જન સર્વદા, સૌ સુરભીની શેવા કરો. ૩

છે સુરભીની અગણીત સખાવત કેમ હું વર્ણન કરું ?
ધરનાર સૌની ધરણી^૭ સગ, ધનધાન્યપ્રદ મનમાં ધરું;
હિતકારિ કામદુધા તણી, હરવખત હરિ હરકત હરો,^૮
સૂસંપકરિ જન સર્વદા, સૌ સુરભીની શેવા કરો. ૪

૧. ગાય. ૨. ગાતા. ૩. બળ (જોર) નો છેડો. ૪. પાડા.
૫. ઘોડા. ૬. ખેડુનો. ૭. પૃથ્વી.

હુમની.

માન શિખાગણ્ય મારી, તજી દે પરનારી પરનારી. ઝો રાહ.

- કરિ લે ગૌ સેવા ગૌ સેવા, લાભ સરવ સુખ લેવા કરિ લે. ૧
 ગૌ સેવામાં ગુણુ ધણુ છે, ગીઠ ગળે રસ ગેવા. કરિ લે. ૨
 જે સુરખીનો સ્નેહ ન બળે, તે નર જગદુત જેવા. કરિ લે. ૩
 કામદુષા છે દેવી દયાળુ, દુધ દહિ ને ધૂત દેવા. કરિ લે. ૪
 સાધન ખેતી તણું છે સુરખી, ઈચ્છિત^૧ રસ દે કેવા. કરિ લે. ૫
 ગામે ગામ કરો ગૌશાળા, કિત્તિ અચળ જગ રેવા. કરિ લે. ૬

લાવણી.

સહુ ચસો જીતવા જંગ, ખ્યુગલો વાગે. યા હોમ કરીને પડો,

ફૂટે છે આગે. ઝો રાહ.

- કાં સુણે નહિં સરકાર, અર્જ કે દાવો; આ નેકરાજમાં અરે જીવન મું આવો ?
 રે અહીં વિર છે કોઈ કષ્ટ હરનારો, સુરખી વધકારિ દુષ્ટ વ્યાધ^૨ને વારો. ૧
 માગ્યો આપે છે ગીટ પદારથ મેવા, દાતાર સર્વની દુધ દહિં ધી દેવા;
 તોખાહ પૂકારિ કહે અરે કોઈ તારો, સુરખી વધકારિ દુષ્ટ વ્યાધને વારો. ૨
 રે વીપ વેદ બજનાર, વેદના વ્યાપી; પીડે છે મૂજને પ્રાણુ ધાતકી પાપી;
 અરણુ દુઃખમાં છૂટે નથી કોઈ આરો, સુરખી વધકારિ દુષ્ટવ્યાધને વારો. ૩
 શુરવિર ક્ષત્રી સરદાર, જીવો મુજસામું, પાગરપ્રાણી હું અરે કષ્ટ બહુ પામું;

છે પ્રેમ ધર્મ આ ધર્મપત્ર ધરનારો, સુરભી વધકારિ દુષ્ટ વ્યાધને વારો. ૪
 રે વૈશ્ય હવે તો વઢો, મધુપૂર^૧વાસી, કરુણાસાગર ક્યાં ગયા નમેરા નાસી;
 બાંભણ તથાપિ કાંન સુણો બાજુકારો ? સુરભી વધકારિ દુષ્ટ વ્યાધને વારો. ૫
 રે શુદ્ર તમે છો સુરભિસે કરનારા, દાળોડા મુજને જોઈ નેનજળધારા;
 છે આજ વખત વિદ્વાન વર્ગનો વારો, સુરભી વધકારિ દુષ્ટ વ્યાધને વારો. ૬
 જે પૃથુરાજ ગોપાળ થયા તે પેળો, ગમદુગ્ધ^૨ ઝોપધી દુગલતા^૩સૌ દેળો,
 તે વહો ગયો ક્યાં ચારે સતમુગવારો, સુરભી વધકારિ દુષ્ટ વ્યાધને વારો. ૭
 જે કરે સુરભીનું પાલણુપોપણુ પ્યારા, તે ધરણી તળમાં ધન્ય ધર્મ ધરનારા;
 શું સમ રહ્યા છો ચારે સગય છે સારો, સુરભી વધકારિ દુષ્ટ વ્યાધને વારો. ૮
 ઉદ્ધવજી સુણીયે અર્જ ગાય મૂખગાદ, દુનિયામાં દારિકાંદાસ રહો સુખદાઈ;
 સાવતી રાગબન કહે છંદ લલકારો, સુરભી વધકારિ દુષ્ટ વ્યાધને વારો. ૯

જાહેર ખબર.

જેનાથી આપણને ખાવા પીવાનું અને ઝોઢવા પેહેરવાનું મળે છે, જેનાથી આપણું જીવીત જળવાયેલું છે, અને જેનાથી આપણું સર્વ પ્રકારનું દિત સચવાયેલું છે, એવાં ગાય આદિ પ્રાણીઓની સ્થિતિ સુધારવી, તેમની ઝોઢાદ વધારવી અને તેઓનો થતો વધ અટકાવવો એ દરેક ગાયુસનો પેહેલી ફરજ છે. સદરહુ કારણો માટે આ સભા સ્થાપન થઇ છે, અને તેમાં હિંદુ, મુસલમાન, પારસી વિગેરે તમામ કોમના ગૃહસ્થો ભાગ લેશે.

આવાં મહાન અગત્યના કામમાં સામેલ થઇ સહાય કરવાને અમે સર્વે ગાયુસોને વિનંતીપૂર્વક આમંત્રણ કરીએ છીએ. અને ઉમેદ રાખીએ છીએ કે દરેક ગાયુસ તન, મન અને ધનથી યથાશક્તિ આ કાર્યને મદદ કરશે.

જે ગૃહસ્થોને આ સભાના સભાસદ થવું હોય તેમણે તથા આ સભાને કાંઇ બેટ આપવા ઇચ્છા હોય તેમણે દોશી લવજી લાણુજીના પૌત્ર અને આ સભાના મંત્રી દોશી દ્વારકાદાસ હગનલાલને મળવાની તરફી લેવી કિંવા પત્રથી લખવું.

વસંતતિલ્કાવૃત્ત

આરંભ્યતે ન સ્વલુ વિઘ્ન ભયેન નીચૈઃ
પ્રારંભ્ય વિઘ્ન વિહિતા વિરમાન્તિ મધ્યાઃ॥
વિઘ્નેઃ પુનઃપુનરપિ પ્રતિહન્ય માનાઃ
પ્રારંભ્ય ચોત્તમજનાન પરિન્યજન્તિઃ॥

ભાવાર્થ—વિઘ્ન આવી પડશે એવા ભયથી દલકાતી ખુદિયાળા પુરુષો કોઈ કામનો આરંભજ કરતા નથી, મધ્યમ ખુદિના પુરુષો કામનો આરંભ કરીને વિઘ્ન આવી પડતાજ તણ દે છે, પણ ઉત્તમ પુરુષો તો ફરી ફરીને વિઘ્ન આવ્યા કરે તો પણ આરંભ કરેલા કામને તણ દેતા નથી.

